

Jaarverantwoording 2023

Stichting Mondriaan

INHOUDSOPGAVE		Pagina
1	Bestuursverslag	
1.1	Beleid, gang van zaken en voorgaande verwachtingen	1
1.2	Financiën	3
1.3	Hoe is er gewerkt aan cultuur, gedrag en vaardigheden?	6
1.4	Informatie over onderzoek en ontwikkeling	7
1.5	Kwaliteit en veiligheid	8
1.6	Duurzaamheid	9
1.7	Toekomstparagraaf	10
2	Verslag raad van toezicht	
2.1	Voorwoord	12
2.2	Governance: toezicht en bestuur	13
2.3	Activiteiten raad van toezicht 2023	15
3	Jaarrekening	
3.1	Balans per 31 december 2023	18
3.2	Winst- en verliesrekening over 2023	20
3.3	Kasstroomoverzicht over 2023	21
3.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	22
3.5	Toelichting op de balans per 31 december 2023	37
3.6	Mutatieoverzicht immateriële vaste activa	46
3.7	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	47
3.8	Mutatieoverzicht financiële vaste activa	48
3.9	Overzicht langlopende schulden ultimo 2023	49
3.10	Toelichting op de winst- en verliesrekening over 2023	50
3.11	Vaststelling en goedkeuring jaarrekening	57
4	Overige gegevens	
4.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	58
4.2	Nevenvestigingen	58
4.3	Resultaatbestemming	58
4.4	Gebeurtenissen na balansdatum	58
4.5	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	58
5	Bijlagen	
5.1	Verantwoording productiekosten	59
5.2	Verantwoording bestede uren Wmo-projecten	63

1 BESTUURSVERSLAG

1.1 BELEID, GANG VAN ZAKEN EN VOORGAANDE VERWACHTINGEN

1.1.1. *Waar staan wij voor*

Mondriaan is een geïntegreerde GGZ-instelling in Zuid-Limburg.

“Mondriaan biedt persoonlijke en gespecialiseerde zorg, als mensen onvoldoende eigen vermogen en mentale veerkracht ervaren, met als doel deze te hervinden en te ontwikkelen, met als resultaat autonomie en een zinvol bestaan”.

Dit is de belofte die Mondriaan heeft afgegeven aan haar omgeving en alle belanghebbenden. Deze belofte maken we waar door de patiënt centraal te stellen en met waardegedreven zorg te werken. We maximaliseren de waarde voor onze patiënten en realiseren de beste uitkomsten voor de laagste kosten. Bij alles wat we doen kijken we of dit waarde toevoegt voor de patiënt en de doelgroep. We werken met multidisciplinaire teams en schakelen gemakkelijk tussen verschillende intensiteiten van behandelingen. We doen dat hand in hand met familie en naastbetrokkenen. In de keten, eigenstandig als Mondriaan maar ook als partner in netwerkorganisaties op basis van toegevoegde waarde. De samenwerking, over de organisatiegrenzen, heen biedt nieuwe kennis, complementaire deskundigheid, schaalvoordelen en het levert integrale in plaats van deelproducten op. De specialistische en basis GGZ-behandeling en al onze activiteiten worden gegeven vanuit de volgende missie:

Wij zetten ons in voor een geestelijk gezond Zuid-Limburg.

Voor alle burgers, in alle leeftijdscategorieën, met behulp van een volledig en integraal aanbod van preventie, eHealth, lichte tot zeer zware en intensieve zorg. Dit doen we ook in acute, langdurige en chronische situaties. De wijze waarop we onze missie vormgeven is vanuit het gedachtegoed van Positieve Gezondheid. Dit doen wij vanuit onze kernwaarden: Samen, Toegevoegde waarde, Integraal, Persoonlijk (STIP).

De strategische doelen die Mondriaan zich in 2023 gesteld heeft om haar missie en visie te verwezenlijken zijn:

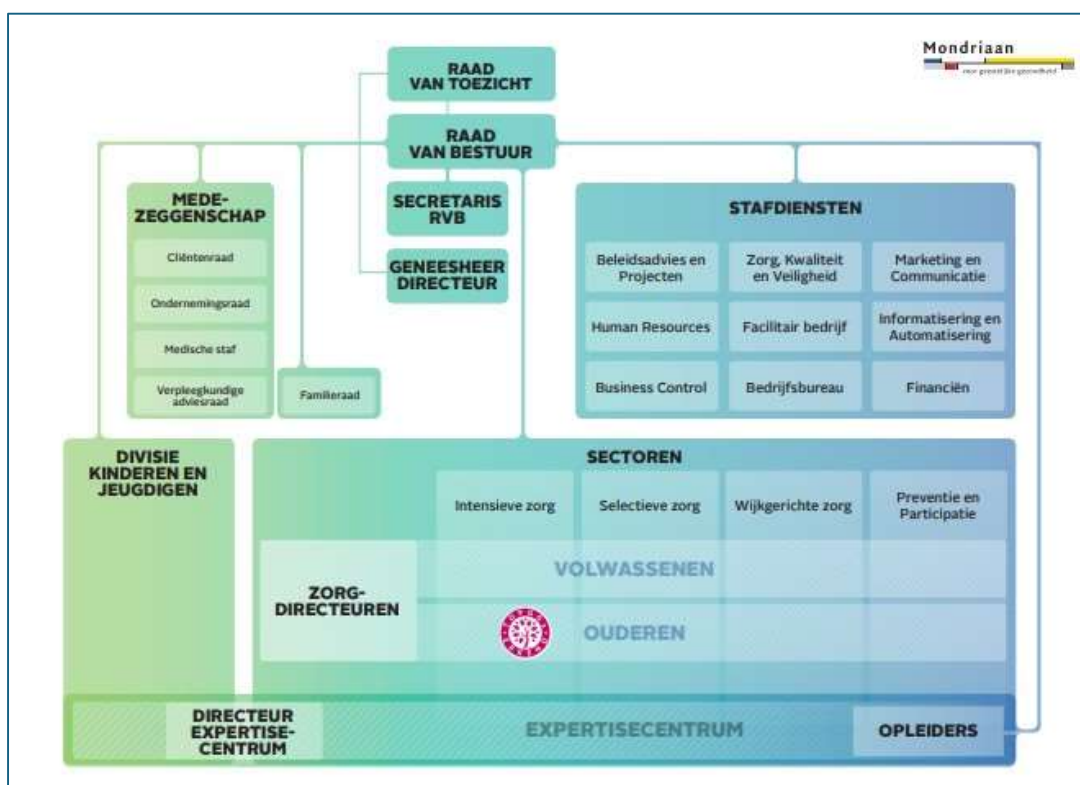
- Kwaliteit, veiligheid en professionalisering van de zorg- en dienstverlening
- Doorontwikkeling van de multidisciplinaire ketenbenadering naar een interdisciplinaire netwerkbenadering. Proactief gericht op krachtenbundeling met andere instellingen.
- Excelleren op zorg, innovatie en wetenschappelijk onderzoek.
- Investeren in medewerkers en aantrekkelijk werkgeverschap.
- Acceptabel financieel rendement.

De maatschappelijke doelstelling en legitimatie van Mondriaan is het bieden van goede zorg aan onze cliënten/patiënten. Het bestuur doet dit door zich in te zetten voor een verdere inhoudelijke en bedrijfsmatige ontwikkeling en het realiseren van een gezonde bedrijfsvoering in een dynamische omgeving.

1.1.2. Ondernemingsstructuur en personele bezetting

Mondriaan is georganiseerd via een matrixorganisatie. Vier sectoren (intensieve zorg, selectieve zorg, wijkgerichte zorg en Preventie & Participatie). De divisie Kind & Jeugd is buiten de matrix geplaatst sinds 2021 om de complexiteit m.b.t. de financiering en de aanbestedingen het hoofd te bieden. Mondriaan heeft een expertisecentrum van waaruit opleiden, onderwijs en onderzoek wordt vormgegeven. Er zijn een 9-tal stafdiensten: Beleidsadvies & projecten, Zorg, Kwaliteit & Veiligheid, Marketing & Communicatie, Facilitair bedrijf, Human Resources, Financiën, Bedrijfsbureau, Informatisering & Automatisering en Business Control. De medezeggenschap binnen Mondriaan wordt vormgegeven door de ondernemingsraad, de cliëntenraad, de Medische Staf en de Verpleegkundige Advies Raad. Daarnaast beschikt Mondriaan over een familieraad.

De raad van bestuur van Mondriaan bestaat uit twee leden. In maart 2023 is een lid raad van bestuur als gevolg van ziekte uitgevallen. D.d. 15 juni is formeel belet aangezegd waardoor er vanaf dat moment sprake was van een éénhoofdige raad van bestuur. Eind 2023 werd duidelijk dat een lid raad van bestuur niet meer terugkeerde in functie. Inmiddels is in 2024 een nieuw lid raad van bestuur geworven. De raad van toezicht bestaat uit vijf leden. Er waren 2358 medewerkers en vrijwilligers actief voor de 9834 cliënten/ patiënten die in 2023 geholpen zijn. Nieuwe collega's (230) kregen in 2023 gelijk een vast contract aangeboden.

Afb. 1 Organogram Mondriaan 2023

1.1.3. Werkgebied

Mondriaan richt zich met haar activiteiten voornamelijk op de regio Zuid-Limburg. Dit gebied bestaat uit de drie subregio's Parkstad (Oostelijke Mijnstreek), Maastricht-Heuvelland en Westelijke Mijnstreek. Het verzorgingsgebied voor de zorg en behandeling van kinderen en jeugdigen bestrijkt ook Noord- en Midden-Limburg. Ook is er een bovenregionale vraag naar onderdelen van de gespecialiseerde zorg, bijvoorbeeld op het gebied van verslavingszorg, angst- en stemmingsstoornissen en de orthopsychiatrie. Maar ook de reclassering wordt op Limburgs niveau uitgevoerd. We werken vanuit de eigen locaties (38), bij mensen thuis in

hun eigen omgeving, maar onder andere ook in inloop- en dagbestedingcentra, beschermde woonvormen, in huisartsenpraktijken en verzorgingscentra.

1.1.4. Terugblik

Terugkijkend zijn we met recht trots op onze inzet in de zorg- en dienstverlening. Samen, intern maar ook extern, hebben wij ons ingezet voor een geestelijk gezond(er) Zuid-Limburg. Werkend aan herstel voor en met onze patiënten en cliënten. Naast de directe zorgverlening hebben we ook op andere fronten met succes geïnvesteerd. Zo hebben we samen met partners in de regio het uniform instroommodel ontwikkeld om de zorg ook voor de toekomst toegankelijk te houden. Binnen Mondriaan zijn er diverse mooie innovaties ontwikkeld, we ontvingen twee nieuwe TOP GGz-keurmerken voor angst, dwang & trauma én voor transitiepsychiatrie en veel specialisten hebben in 2023 met succes hun opleiding bij Mondriaan voltooid. Op de valreep van 2023 kregen wij het bericht dat onze A-opleiding de accreditatie voor onbepaalde tijd mocht ontvangen.

We hebben ook in 2023 onze maatschappelijke initiatiefrol regionaal alsook landelijk gepakt. Mondriaan fungeert als penvoerder van meerdere samenwerkingsverbanden bij onder andere het Initiatief Jeugdhulp Zuid-Limburg, Beschermd Thuis Parkstad en SUMMA. En als regievoerder van het IZA in Zuid-Limburg t.a.v. mentale gezondheid. In 2023 lanceerden we ook onze nieuwe website. 2023 was daarnaast ook het jaar waarin we de voorbereidingen troffen voor de overname van de activiteiten van Kracht in Zorg (KIZ) met ingang van januari 2024. In 2023 hebben veel voorbereidende werkzaamheden plaatsgevonden in het kader van de inrichting en implementatie van het nieuwe Elektronisch Patiënten Dossier Pluriform Zorg wat per 15 januari 2024 live is gegaan.

Ondanks dat het continu een uitdaging was om onze zorg tijdig te blijven leveren als gevolg van onder andere de arbeidsmarktkrapte focusten we ook op werkplezier. Samen bouwden we aan een sfeer waarin onze mensen zich op hun gemak en gewaardeerd voelen. De CAO werd in 2023 opengebroken en onze gewaardeerde medewerkers kregen een salarisverhoging vanwege de hoge inflatie. Ondanks deze extra onvoorziene kosten bleek Mondriaan ook in 2023 weer een positief rendement te kunnen laten zien en daarmee een solide gezonde organisatie te zijn.

1.1.5. Toekomst: 2024-2025

Mondriaan voelt zich verantwoordelijk om ook voor de toekomst de zorg toegankelijk, betaalbaar en van een kwalitatief hoogstaand niveau te kunnen blijven bieden. Met name voor mensen met ernstige psychiatrische aandoeningen. De afgelopen jaren hebben wij op dit vlak al flinke stappen gezet met diverse pilots. Opscaling naar domeinoverstijgende zorg bleek toen echter niet mogelijk mede als gevolg van een ontbrekende domeinoverstijgende betaaltitel. Met de komst van het IZA leek dit obstakel getackeld echter ten tijde van het schrijven van deze jaarverantwoording is de oplossing nog niet voorhanden. Mondriaan onderneemt ook hierin actie om, samen met ketenpartners, politiek Den Haag te bewegen om een domeinoverstijgende betaaltitel te realiseren. Wij zijn dan ook hoopvol gestemd dat dit spoedig gerealiseerd wordt en zijn voornemens om medio 2024 te starten met het uniform instroommodel om de wachtlijsten in de specialistische GGZ samen met ketenpartners te bestrijden. Maar ook intern transformeren we mee en blijven nieuwe manieren van werken onderzoeken om zo efficiënt en effectief mogelijk de zorg aan onze cliënten en het faciliteren van onze professionals vorm te geven.

Dit alles doen wij uiteraard ook in het jeugddomein. Het jeugdzorgveld is de laatste jaren constant in beweging geweest. De nieuwe inkoopstrategie van de Jeugdhulp regio Zuid-Limburg komt in de kern neer op werken met minder zorgaanbieders, strakker contractmanagement en inzetten op preventie en het voorliggend veld. Sinds het invoeren van deze inkoopstrategie is het aantal samenwerkingen en aanbestedingen enorm gegroeid, waarmee er veelvuldig kansen, alsook nieuwe uitdagingen aan de orde zijn. Mondriaan heeft

samen met enkele ketenpartners, IJZ en Jens, verantwoordelijkheid genomen voor een kwetsbare doelgroep. Samen bundelen wij de krachten leidend tot het realiseren van (nog) meer integraliteit, uitbreiden van het spectrum van jeugdhulp en het verminderen van de versnippering van het zorgaanbod in de regio. Ook in de toekomst zullen wij ons hiervoor onverwijld blijven inzetten.

1.2 FINANCIËN

1.2.1. Financiële positie

De financiële positie van Mondriaan voor de jaren 2020 tot en met 2023 wordt op balansdatum in onderstaande tabel weergegeven:

Bedragen x mln. €	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023
Opbrengsten	157,8	168,0	173,6	186,5
Resultaat na belastingen	2,1	5,4	1,5	3,4
Rendement	1,4%	3,2%	0,8%	1,8%
Weerstandsvermogen (eigen vermogen / opbrengsten)	17,8%	19,9%	20,1%	20,6%
Solvabiliteit (eigen vermogen / totaal vermogen)	23,9%	28,5%	28,9%	27,9%

Mondriaan is met haar bank een convenant met betrekking tot de solvabiliteitsratio overeengekomen van 20%, die betrekking heeft op de rekening-courant faciliteit van ter hoogte van € 12,5 mln. met ingang van 21 september 2021. Daarnaast is er binnen Mondriaan een rendementsstreven van jaarlijks 2%. Per balansdatum bedraagt de solvabiliteit 27,9 %, hetgeen aanmerkelijk hoger is dan de in de kredietovereenkomst met de bank overeengekomen streefratio van 20% in boekjaar 2023. En het gerealiseerde rendement in 2023 bedraagt 1,8 %. Vanwege de inflatie en de gestegen personeelskosten (cao-aanpassingen) in 2023 is het beoogde rendement iets lager uitgekomen. De daling van de solvabiliteitsratio is ondanks het positieve rendement grotendeels te verklaren door het uitvoeren van de penvoerderschappen door Mondriaan en de impact van deze kasstromen op het balanstotaal.

Van de rekening-courantfaciliteit die met de bank is afgesproken ad. € 12,5 mln. is op balansdatum € 0,0 mln. benut. De langlopende (geborgde leningen) bedragen € 41,7 mln. per balansdatum waarvan het kortlopende gedeelte dat binnen 1 jaar afloopt € 3,2 mln. bedraagt.

1.2.2. Kasstromen en financieringsbehoeften

Voor de kasstromen over 2023 wordt verwezen naar het kasstroomoverzicht in de jaarrekening. Cumulatief gezien is de kasstroom uit operationele activiteiten in 2023 ruim voldoende gebleken om de kasstromen uit investerings- en financieringsactiviteiten te dekken waardoor per saldo de geldmiddelen met € 29,7 mln. zijn toegenomen in 2023. In 2023 is voor € 9,3 mln. geïnvesteerd. De belangrijkste investeringen in 2023 betroffen

investeringen t.b.v. het nieuwe EPD (immateriële vaste activa), renovatie van het zwembad, renovatie van de Wilgenhof en investeringen in diverse andere projecten zoals bijvoorbeeld nieuwe werkplekken.

Bedrijfswaardeberekening

Net als voorgaande jaren geldt geheel Mondriaan als kasstroomgenererende eenheid. Voor 2023 zijn op Mondriaan-niveau geen indicatoren voor bijzondere waardeverminderingen op haar vaste activa.

Toegenomen onzekerheden en risico's

Vanuit haar fungeren als netwerkorganisatie neemt Mondriaan deel aan een groeiende hoeveelheid samenwerkingsverbanden die ieder op andere wijze gefinancierd worden en verschillende eisen stellen aan administratieve en organisatorische processen en de verantwoording daarover. Dit in combinatie met groeiende complexiteit in al bestaande financieringsstromen, denk aan het toenemend aantal aanbestedingen in het Sociaal Domein, leidt dit tot mogelijke risico's op het gebied van interne beheersing, kwaliteit & veiligheid én winstgevendheid. Naast het bestaande stelsel van risicobeheersing (zie 1.2.3) worden deze ook beheerst door in de contracten met de samenwerkingspartijen expliciete afspraken te maken over financiële kengetallen en meldingsplicht bij afwijkingen.

1.2.3. Risico's en risicobeheersing

Mondriaan loopt net als elke andere organisatie risico's op diverse niveaus. Deze worden voor een belangrijk deel veroorzaakt door de aard van de activiteiten, de plaats van Mondriaan in de maatschappij en de sector waarin Mondriaan acteert. Mondriaan is bereid risico's te nemen, mits deze bekend zijn, uitgewerkt zijn en voor zover als mogelijk beheerst worden.

Mondriaan heeft gebeurtenissen die risico's en kansen kunnen vormen voor het behalen van haar doelen op de onderdelen zorg, medewerkers, maatschappij en middelen in kaart gebracht. De nadruk ligt voornamelijk op (financiële) risico's (hetgeen ook niet echt verwonderlijk is bij het grote aantal financieringsvormen en meer dan 100 contracten) bijvoorbeeld op het gebied van rechtmatigheid, halen van afspraken, et cetera. Er wordt extra aandacht besteed aan de zorginhoudelijke risico's en kansen en ook voor 2024 zal dit verdere aandacht blijven houden.

Mondriaan past risicomanagement toe, een proces dat zowel inzicht geeft in de risico's die de organisatie loopt, als in de (beheers)maatregelen, die genomen worden om de risico's te mitigeren. Het risicomanagement binnen Mondriaan is op een drietal pijlers ingericht: 1) Compliance, 2) Zorgkwaliteit & Veiligheid en 3) Bedrijfsvoering en vindt plaats op strategisch, tactisch en operationeel niveau. De verantwoordelijk voor het managen van de risico's is in de lijn belegd. Dit doen zij door concrete mitigerende acties te benoemen, deze te (laten) uitvoeren, op te volgen en zo nodig bij te sturen.

Ad 1. Compliance.

Het werken in overeenstemming met geldende wet- en regelgeving is binnen Mondriaan op verschillende niveaus belegd en het beheersen van de compliance risico's wordt procesmatig beoordeeld. Een voorbeeld is de Commissie Binnenkomend Beleid, Wet- en Regelgeving (CBWWR) welke binnenkomend beleid, wet- en regelgeving beoordeelt op de aandachtsgebieden patiëntenzorg, kwaliteit, zorgadministratie en juridisch met het doel te bepalen of Mondriaan iets met deze wet- en regelgeving moet doen en het vervolgens binnen de organisatie te beleggen. Ook beschikt Mondriaan over een medewerker Compliance die als derdelijnscontrole interne financiële controles uitvoert. Binnen de afdeling kwaliteit vinden periodiek kwaliteitsaudits plaats. Ook beschikt Mondriaan over een Functionaris gegevensbescherming en een privacyfunctionaris. Rapportage aan de raad van bestuur over het voldoen aan de vigerende wet- en regelgeving is structureel ingebed in de organisatie op de verschillende compliance onderdelen.

Ad 2. Zorgkwaliteit en veiligheid.

Mondriaan beschikt over een drietal (deeltijd) geneesheer-directeuren, allen psychiaters. Zij hebben een onafhankelijke positie binnen de organisatie en vervullen een belangrijke rol als er sprake is van verplichte zorg. Zij houden wet- en regelgeving bij en vertalen deze naar adviezen en richtlijnen voor onze hulpverleners. Ze denken mee met behandelaren bij dilemma's, medisch-ethische en privacyvraagstukken. Ze onderhouden contacten met ketenpartners zoals OM, Rechtbank, gemeenten en de inspectie voor de Gezondheidszorg en Jeugd. Maandelijks worden in het uitvoeringsoverleg o.a. incidenten, (tentamen) suïcides en overige ontwikkelingen met de rvb besproken. De vier zorgdirecteuren (kinderen en jeugdigen (1), volwassenen (2) en ouderen (1)) voeren maandelijks het zorginhoudelijk overleg alwaar beleid wordt voorbereid en voorgenomen besluiten worden genomen. Met een veiligheidsmanagementsysteem (VMS) kunnen VIM-meldingen (Veilig Incident Melden) en MIP-meldingen (Meldingen Incidenten Patiënten) door medewerkers worden gemeld. Aan de hand van de ernst worden deze onder de aandacht gebracht van het 4e tot en met het 1e echelon (rvb). Naar aanleiding van VIM en MIP-meldingen, interne en externe audits, klachten/complimenten, incidenten, calamiteiten, patiënttevredenheidonderzoeken et cetera worden zo nodig verbetermaatregelen geformuleerd en opgenomen in het verbeterregister.

Ad 3. Bedrijfsmatig.

De planning en control cyclus binnen Mondriaan is gebaseerd op de theorie van de cybernetische regelkring, de 'PDCA¹ cyclus'. Eén keer per 4 jaar wordt het meerjarenbeleid van Mondriaan vastgesteld. Jaarlijks worden in de kaderbrief de zorginhoudelijke en financiële uitgangspunten hiervan afgeleid. Aan de hand van deze kaderbrief maken de sectoren, divisie Kinderen & Jeugd (KJ), het expertisecentrum en de stafdiensten vervolgens een jaarplan (plan). Deze jaarplannen worden door de business controllers financieel vertaald in de jaarbegroting. In de loop van het jaar worden deze plannen uitgevoerd (do) en de uitvoering/ realisatie wordt getoetst aan het plan (check). De resultaten kunnen aanleiding geven tot bijsturen (act). Die bijsturing wordt dan weer als input voor de nieuwe planning gebruikt. Bespreking van het al dan niet behalen van gestelde doelen en realiseren van de begroting vindt plaats in de kwartaalaudit met de raad van bestuur. In de maand- kwartaalrapportages zijn ook de risico's en bijbehorende mitigerende maatregelen opgenomen.

1.2.4. Beleid over risicobeheer financiële instrumenten

Mondriaan heeft een treasury statuut en handelt volgens het vastgestelde statuut. Mondriaan heeft daarbij te maken met renterisico's, kasstroomrisico's, kredietrisico's, debiteurenrisico's en liquiditeitsrisico's. Het beleid van Mondriaan is erop gericht om deze risico's te minimaliseren. Risicobeheer is daarbij opgenomen in de reguliere planning & control cyclus. Maandelijks vindt er een treasury-rapportage plaats aan de raad van bestuur.

1.3 HOE IS ER GEWERKT AAN CULTUUR, GEDRAG EN VAARDIGHEDEN?

1.3.1. Digitale ontwikkelingen

Naast de digitale behandelingen die door Mondriaan met name binnen PsyQ online worden aangeboden is er in 2023 ook een start gemaakt met D-EMDR. Trainingssessies met behandelaren hebben plaatsgevonden en de benodigde faciliteiten zijn beschikbaar gesteld. Het werken met Virtual Reality is structureel ingebed in de organisatie door met VR Experts te werken. In totaal zijn 37 behandelaren getraind. Ook is gestart met de pilot VR Relax. Eind 2023 is gestart met de ontwikkeling van specifieke VR producten zoals emotieherkenning, emotieregulatie, agressieregulatie, terugvalpreventie, jobcoaching en sollicitatietraining.

¹ PDCA: Plan – do -check – act

1.3.2. Personeel en ontwikkeling

De schaarste op de arbeidsmarkt en het verkrijgen van voldoende gekwalificeerd personeel is helaas een realiteit waarmee we ook in 2023 te dealen hadden. Wij hebben hierop al vanaf 2022 geacteerd met een intern programma “Binden, boeien en behoud van medewerkers”. Dit resulteerde in een 63-actiepuntenlijst. Ook voor de komende jaren is het niet realistisch om ervan uit te gaan dat de schaarste afneemt, de ingezette acties worden dan ook gecontinueerd. Daarnaast denken we ook na over de inzet, de taakverdeling en het anders vormgeven van werkwijzen van onze professionals. Dit alles heeft een plek in het eerdergenoemde interne programma m.n. op het vlak van inzet & planning, flexibiliteit & autonomie én leren veranderen.

Voor de klinische settings zijn we in 2023 gestart met de verkenning voor een centrale nachtzorg op onze locaties. De eerste uitkomsten zijn positief. Een en ander wordt in 2024 verder opgepakt met als doel om in 2025 hiermee daadwerkelijk van start te gaan.

1.3.3. Toepassing en naleving gedragscodes

Mondriaan acteert volgens de governance code zorg 2022. Daarnaast hebben we ook te maken met het Landelijk Kwaliteitsstatuut (LKS) dat richting geeft aan de inzet van professionals in de zorg. Intern hebben we dit LKS vertaald in ons professioneel statuut. Ook hebben we een eigen gedragscode die voor iedereen die bij ons werkt, stageloopt of vrijwilligerswerk doet van toepassing is. Bij aanstelling wordt, naast een verplichte VOG, de interne gedragscode aangeleverd en dient voor kennisname en conformatie getekend te worden. Onze BIG-geregistreerde conformeren zich daarnaast uiteraard ook aan de eigen beroepscodes.

De leidinggevendenden hebben een belangrijke rol in het bespreekbaar maken van ongewenst gedrag. In de jaargesprekken met de medewerkers wordt hier ook aandacht aan besteed. Mondriaan beschikt daarnaast over een vertrouwenspersoon. Ook is er een interne meldregeling, de zogenoemde klokkenluidersregeling, die medewerkers de mogelijkheid geeft om melding te maken van (dreigende) onregelmatigheden, misstanden in de organisatie. Deze klokkenluidersregeling is in 2023 aangepast aan de, op 24 januari 2023 aangenomen, Wet bescherming klokkenluiders.

1.4 INFORMATIE OVER ONDERZOEK EN ONTWIKKELING

Mondriaan leidt professionals op, innoveert, onderzoekt en verzorgt onderwijs vanuit haar expertisecentrum onder leiding van Prof. dr. Koen Schruers. In gezamenlijkheid met zijn collegae hoogleraren wordt uitvoering gegeven aan diverse onderzoekslijnen:

Persoonlijkheidsstoornissen ouderen (Prof. dr. Bas van Alphen), Transitiepsychiatrie (Prof. dr. Thérèse van Amelsvoort), Transforensische psychiatrie (Prof. dr. Joost à Campo), Innovatie (Prof. dr. Philippe Delespaul) en onderzoekslijn Mechanismen van affectieve stoornissen (Prof. dr. Koen Schruers).

In 2023 hebben er wederom diverse innovatieclinics plaats gevonden, zijn nieuwe innovatieambassadeurs getraind en zijn een drietal innovatie grants toegekend aan medewerkers. Ook zijn de voorbereidingen getroffen om op de locatie JFK te Heerlen een innovatielab in te richten.

In 2023 zijn bij de commissie wetenschappelijk onderzoek een 19-tal CWO-aanvragen goedgekeurd. Er hebben een tweetal wetenschapsmiddagen plaatsgevonden waarvan de laatste in het teken stond van de uitreiking van de topklinische keurmerken van Transitiepsychiatrie en de afdeling Angst, Dwang en Trauma (ACADT). Eind 2023 is gestart met de implementatie van ResearchManager om gegevens beter te kunnen ontsluiten. Ook is gestart met de ontwikkeling van een wetenschapsdashboard (Ingressus) met daarin toegang/overzichten van alle wetenschappelijk publicaties binnen Mondriaan (incl. tijdschriftartikelen in (inter)nationale peer-reviewed journals, maar ook proefschriften en afstudeerwerken van onze opleidingen) en alle afgeronde en lopende onderzoeken.

Na het besluit van Philips om de ROM-applicatie te stoppen is besloten over te stappen naar Lighthouse Software B.V. Een plan ligt op de plank om in 2024 te starten met de Mondriaan-brede implementatie.

In 2023 zijn 5 extra opleidingsplekken gerealiseerd voor de verpleegkundige opleidingen. De A-opleiding heeft in Q4 een erkenning voor onbepaalde duur verkregen. Intern heeft er een positieve evaluatie plaatsgevonden met betrekking tot de 2-jarige VS-opleiding. Voor de opleiding tot GZ-psycholoog is er aandacht voor de inregeling van een herzien regionaal samenwerkingsverband. In 2023 is ook gestart met een pilot SPV waarvoor 2 opleiders zijn aangesteld. Vanuit de praktijkopleidingen is gestart met begeleiding van agogische beroepen. Een maatwerkprogramma voor zij-instromers is gemaakt en er is aandacht geweest voor scholing van werkbegeleiders. Daarnaast zijn er stappen gezet om de opleiding tot huisartsen binnen Mondriaan meer centraal te coördineren. Ook heeft de pilot van de Internationale Bachelor of Medicine plaatsgevonden bij de klinische onderwijspoli.

(Medische) vervolgopleidingen	Opleidingen 2023
Psychiater	35
Klinisch geriater	3
Verslavingsarts	3
Gezondheidszorgpsycholoog	27
Klinisch psycholoog	15
Psychotherapeut	4
Verpleegkundig specialist (3-jarig)	17
Verpleegkundig specialist (2-jarig)	5
Totaal	109
Praktijkopleidingen	
Mbo-verpleegkundige	29
Hbo-verpleegkundige	12
Totaal	41

Afb. 2 overzicht opleidingen Mondriaan 2023

Ook geven professionals van Mondriaan onderwijs bij diverse onderwijsinstellingen (o.a. bij Universiteit Maastricht, Hogeschool Zuyd en Arcus college).

1.5 KWALITEIT EN VEILIGHEID

1.5.1. Bestuur

De raad van bestuur heeft een belangrijke rol bij het creëren van de randvoorwaarden, in afstemming met diverse stakeholders, voor de toegankelijkheid en kwaliteit van zorg die Mondriaan kan leveren. Mondriaan is een lerende organisatie die telkens weer tracht te verbeteren. Vanuit de IGJ, externe toezichthouder, is al in voorgaande jaren gestart met het nieuwe toezichtkader.

In ons meerjarenbeleidsplan zijn een 5-tal strategische doelstellingen geformuleerd waaraan diverse KPI's gekoppeld zijn. Deze KPI's worden maandelijks gemonitord en besproken door

de raad van bestuur met het directieteam. De uitkomsten zijn ook in de maandrapportages opgenomen welke met de interne gremia alsook de raad van toezicht gedeeld worden.

1.5.2. Directieteam en leiderschap

Zoals bovenstaand aangegeven worden realisaties van de doelstellingen en de KPI's besproken door en met het directieteam. Het tonen van leiderschap door voorbeeldgedrag, het creëren van randvoorwaarden en heldere afspraken zijn belangrijke voorwaarden om een goede vertaling te kunnen maken naar de managers, afdelingshoofden, teamleiders en professionals. Jaarlijks hebben we daarnaast een tweetal heisessies met alle leidinggevendenden binnen Mondriaan in het voor- en het najaar om samen onder andere strategie en uitvoering te bespreken. In de bijeenkomst van december 2023 is het interne programma waarbij we focussen op samenwerking/ inzet & planning/ flexibiliteit en autonomie/ leren veranderen/ staf en ondersteuning/ huisvesting aan bod gekomen.

1.5.3. Professionals en team

De professionals binnen Mondriaan staan voor het verlenen van een goede kwaliteit van zorg. In gezamenlijkheid met de patiënt/ cliënt bepalen zij wat nodig is. De zorgstandaarden zijn leidend in de behandeling. Feed back/ feed forward op het eigen functioneren wordt verkregen door o.a. intervisies en MDO-besprekingen. Daarnaast geven behandeluitkomsten, klant tevredenheid metingen (CQI), veiligheidsindicatoren etc. input om op individueel en teamniveau cyclisch te evalueren, leren en verbeteren.

1.5.4. Informatieveiligheid

In 2023 hebben wij expliciet aandacht besteed aan (leren) hoe we nog veiliger met zowel digitale als fysieke informatie om moeten gaan. Informatieweerbaarheid hebben we expliciet onder de aandacht van onze medewerkers gebracht om onze weerbaarheid tegen mogelijke (cyber)inbraken te vergroten. Onder naam van Grip op Privacy | Samen gaan we vooruit hebben we een vijftal microlearnings geïntroduceerd: Phishing/ AVG/ Informatie beschermen, Veilig info delen/ Veilig omgaan met (fysieke) informatie/ Wat als het fout gaat. Daarnaast zijn diverse mails en voice phishing acties uitgezet om de awareness bij medewerkers te verhogen. Een mystery guest heeft daarnaast in 2023 Mondriaan bezocht.

1.6 DUURZAAMHEID

In ons meerjarenbeleid 2022-2026 is opgenomen dat Mondriaan streeft naar een Duurzame en Groene GGZ met aandacht voor de balans tussen cultuur en natuur. Daarbij vinden we duurzaam ondernemen vanzelfsprekend en belangrijk.

Er heeft in 2023 een nulmeting plaatsgevonden met behulp van de Milieu Thermometer Zorg (MTZ) waarmee een beeld is gevormd van de stand van zaken binnen de diverse duurzaamheidsonderdelen zoals energie, afval en vervoer/mobiliteit. Geconcludeerd kan worden dat Mondriaan aan de ene kant al actief is met verduurzaming en zich reeds inzet om duurzaamheid te bevorderen. Aan de andere kant zijn er vervolgstappen nodig om de doelstellingen zoals opgenomen in de Green Deal Duurzame Zorg 3.0 te realiseren en de MTZ-certificering brons te behalen. De voorbereidingen zijn in 2023 getroffen voor het behalen van de certificering van het Keurmerk MTZ brons (gepland begin 2024) waarmee het duurzaamheidsbeleid grotendeels wordt gerealiseerd.

Door de Commissie Duurzaamheid, een ondersteunend Kernteam en startend met één Greenteam worden de activiteiten de komende 3 jaren verder gefaseerd uitgevoerd, gemonitord en geborgd. Ook wordt actief ingezet op de bevordering van bewustwording bij medewerkers, patiënten, cliënten en bezoekers op het gebied van duurzaamheid.

Wat hebben we in 2023 gerealiseerd:

- We hebben de Green Deal ondertekend, waarin we actief participeren en ons primair gaan richten op de circulaire economie.
- Mondriaan, één van de voorlopers op het gebied van De Groene GGZ, erkent de heilzame effecten van werken en verblijven in een groene omgeving en zet deze in bij

behandeling en begeleiding. Maar ook onze medewerkers hebben baat bij werken en verblijven in een prettige, groene omgeving.

- Warmtepompen en zonnepanelen zijn geïnstalleerd.
- Plastic/ wegwerpbekers zijn verbannen. Alle medewerkers hebben porseleinen mokken ontvangen.
- Elektrische fietsen zijn aangeschaft voor ambulante teams.
- Meer oplaadpunten voor elektrische auto's zijn op onze parkeerplaatsen gerealiseerd.
- Ons wagenpark wordt steeds verder elektrisch.

1.7 TOEKOMSTPARAGRAAF

De komende jaren zal veel gevraagd worden van onze organisatie. We blijven te maken hebben met een groeiende vraag naar ggz en een krimpende arbeidsmarkt. De zorg toegankelijk houden zal dan ook naar alle waarschijnlijkheid weer één van onze grootste uitdagingen blijven.

Landelijk en regionaal doen we dat, samen met ketenpartners, in het kader van het IZA, het Programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Maar ook intern passen we ons hierop aan en veranderen we mee met de omgeving. Dit doen we door, aan de hand van een intern programma waarbij we focussen op samenwerking/ inzet & planning/ flexibiliteit en autonomie/ leren veranderen/ staf en ondersteuning/huisvesting. Een andere forse uitdaging begin 2024 is de migratie naar ons nieuwe Elektronisch Patiënten Dossier (Pluriform Zorg van Adapcare). In 2024 staat de opening van Skaeve Huse op locatie JFK-laan te Heerlen gepland en de oplevering van de renovatie van gebouw de Wilgenhof (Heerlen). De voorbereidingen voor het nieuwe Kind en Jeugdcentrum zijn in volle gang waarbij het streven is in juli 2025 de bouwfase te starten en begin 2027 de oplevering en ingebruikname. Ten tijde van dit schrijven zijn we gestart met het verkennen van een verdergaande samenwerking met jeugdzorgaanbieder Xonar. In 2024 zal ook duidelijk worden op welke wijze Kracht in Zorg binnen Mondriaan geïntegreerd wordt. En last but not least is het zaak om de financiën goed op orde te houden.

1.7.1. Verwachte investeringen

Uit het meerjaren strategisch vastgoedplan (2022 -2030) komen de investeringen voor de vastgoedportefeuille voort. Het betreft o.a. de nieuwbouwinvesteringen op het vlak van duurzaamheid én de look-and-feel van de bestaande locaties. Het aantal vierkante meters zal verder gereduceerd worden als gevolg van het hybride werken. Maar als gevolg van de inflatie worden we geconfronteerd met kostenstijgingen. Daardoor werden en worden de investeringsplannen continu gemonitord en worden zo nodig inhoudelijke keuzes gemaakt en keuzes in tijd.

1.7.2. Financieringsverwachtingen

Mondriaan heeft de laatste jaren geen nieuwe langlopende financiering aangetrokken. Alle investeringen zijn betaald uit onze reguliere exploitatie/geldmiddelen. Onze liquiditeit in combinatie met de rekening courant bij onze huisbankier de Rabobank was ruim toereikend.

Als gevolg van het strategisch vastgoedplan en daaropvolgende business cases en de te maken keuzes met betrekking tot investeringen in vastgoed, ontstaat in de komende jaren wel behoefte aan het aantrekken van langlopende (liefst WFZ-geborgde) financiering ter dekking van de investeringen, naast de lopende RC-faciliteit ten behoeve van het werkkapitaal. Mondriaan verwacht dat het aantrekken hiervan niet tot problemen zal leiden. In het strategisch vastgoedplan en de business cases is rekening gehouden met de hiermee gepaard gaande financieringslasten. Als gevolg hiervan ziet Mondriaan geen grote risico's in de toekomstige kasstromen. Deze kasstromen en de verwachtingen daarvan worden nauwlettend in de gaten gehouden en indien noodzakelijk wordt in een vroeg stadium actie ondernomen waaronder bijvoorbeeld het schuiven in de tijd van investeringen.

1.7.3. Verwachte personeelsbezetting

De situatie op de arbeidsmarkt wordt steeds nijpender. Dit heeft niet alleen gevolgen voor de aanpak van recruitment, maar ook voor de steeds hogere eisen die medewerkers stellen (zowel qua salaris als secundaire arbeidsvoorwaarden). De hoge uitstroom werd nog behoorlijk gecompenseerd door een hoge instroom. Maar een en ander leidt wel tot een hoge werkdruk bij collega's, met op den duur het risico op langdurige uitval en dus een stijgend verzuim. Niet voor niets hebben we al een 63-actiepunten plan opgeleverd m.b.t innovatieoplossingen om de arbeidsmarktkrapte zo optimaal mogelijk het hoofd te bieden. Deze acties werden ook in 2023 gecontinueerd.

1.7.4. Verwachte ontwikkeling omzet en rentabiliteit

Het totale vastgoedplan zal effect hebben op het resultaat van Mondriaan in de toekomst. Financiers hebben scherpe eisen voor het verlenen van kapitaal en als organisatie nemen we dan ook alleen verantwoorde beslissingen. De verwachting is nu dat het resultaat in 2025-2027 tijdelijk zal dalen (het badkuip-effect), maar daarna herstelt naar het niveau van de afgelopen jaren.

1.7.5. Continuïteitsveronderstelling

De continuïteit van de organisatie is geen expliciet onderwerp van gesprek. Mondriaan heeft plannen gemaakt voor de toekomst, meerjarenbeleids- en vastgoedplannen én meerjarige afspraken met financiers. De hele organisatie richt zich op lange termijn, zoals met het strategisch vastgoedplan en de grote investeringen daarin, het wervings- en communicatiebeleid, de deelname aan (regionale) netwerken, langjarige relaties met alle financiers en de financiële sturing. De verwachting is dat dit in nabije toekomst niet gaat veranderen en sprake zal zijn en blijven van een bestendige organisatie. De langjarige relaties worden bestendigd met meerjarige overeenkomsten. Eind 2022 is het meerjarig beleidsplan herijkt: "verder op de ingeslagen weg". De bestendige gedragslijn is in 2023 opnieuw bevestigd. De strategie laat echter ook ruimte voor heroverwegingen als de omstandigheden daarom vragen.

Voor de beheersing van het (financiële) resultaat hanteert Mondriaan een traditionele planning en control cyclus, waarin één jaar vooruit begroot wordt. Gedurende het jaar prognosticeren wij het eindresultaat van het lopende jaar. Impliciet bevestigen een aantal afspraken en documenten dat de continuïteit niet in gevaar is.

Alles overwegende is gezien onze financiële positie en de vooruitzichten geen sprake van materiële onzekerheid die ernstige twijfel kan doen rijzen of Stichting Mondriaan haar activiteiten voort kan zetten en daarom is de jaarrekening 2023 opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Voor dit onderdeel verwijzen wij verder naar de jaarrekening.

Dhr. J.M.P. Essers
raad van bestuur Mondriaan

2 VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT

2.1 VOORWOORD

Als er een jaar is waarin alles lijkt samen te komen dan is het wel het verslagjaar 2023 geweest. Thema's zoals de betaalbaarheid van de zorg, de beschikbaarheid en de kwaliteit staan meer dan anders in het centrum van de belangstelling. Landelijke initiatieven die zich daarop richten en daar een invulling aan willen geven zijn onder andere het Integraal Zorg akkoord. De doorvertaling daarvan naar de praktijk vergt veel van de organisatie. Daarbij is samenwerking buiten de eigen organisatie cruciaal om de hiervoor genoemde thema's te realiseren.

Mondriaan heeft dat ook ervaren. Door het wegvallen van mevrouw D'Hoine als 2e bestuurder kwam onze voorzitter raad van bestuur de heer Essers er alleen voor te staan. Geen gemakkelijke opgave. Maar door gezamenlijk met directie/ stafmanagers zaken uit de portefeuille van het lid raad van bestuur op te pakken, één van de GD-en als adviseur aan het wekelijks raad van bestuur overleg toe te voegen en de frequentie van het overleg met de zorgdirecties op te voeren heeft de voorzitter raad van bestuur dit in goede banen weten te leiden waarbij de kwaliteit van de zorg intact is gebleven. Een welgemeend woord van waardering van de Raad van Toezicht aan de voorzitter raad van bestuur is hierbij dan ook op zijn plaats.

De genoemde ontwikkelingen vragen ook om een andere invulling van de rol van de raad van toezicht. Op sommige dossiers is een meer directe betrokkenheid van de raad vereist. De overname van Kracht in Zorg is daar een goed voorbeeld van. Door de bestuurder zijn we als raad direct en voortdurend geïnformeerd over het proces (is de goede dialoog intern gevoerd) en de inhoudelijke aspecten (is de overname de goede strategie). Het gesprek hierover te voeren is alleen mogelijk bij veel vertrouwen richting de bestuurder als ook een kritische blik van de kant van de raad van toezicht.

De benoeming van een nieuwe 2e bestuurder heeft een hoge prioriteit. Mondriaan is naar de mening van de raad te groot voor één bestuurder zowel qua omvang als qua breedte van de zorgportefeuille. Met alle gremia is uitgebreid overleg gevoerd om tot een passend profiel te komen. De openstelling van de vacature in december van 2023 betekent dat we hopen uiterlijk medio 2024 een 2e bestuurder aan te kunnen stellen.

Door Mondriaan zijn strategische doelen geformuleerd om haar missie te realiseren. Wat betreft kwaliteit, veiligheid en professionalisering van de zorg zijn de volgende niet limitatieve initiatieven vermeldenswaardig: de implementatie van het elektronisch patiëntendossier (EPD) met als doel een betere ondersteuning van zorgprocessen, de doorvertaling van het Integrale Zorg Akkoord naar regionale werkstructuren en het invoeren van het zorgprestatie-model.

Een proactieve benadering gericht op krachtenbundeling met andere instellingen heeft ertoe geleid dat er 4 nieuwe samenwerkingen zijn gestart. De governance rondom deze netwerken is een terugkerend thema voor de raad van toezicht.

De toekenning van het TOPGGZ-keurmerk voor het angst- en traumacentrum en transitiepsychiatrie toont de sterke positie van Mondriaan als 3e lijnsaanbieder. Ook de erkenning als A-opleider is een teken van de succesvol ingezette lijn om te excelleren op zorg, innovatie en wetenschappelijk onderzoek.

Deze opsomming toont dat Mondriaan ondanks de hectiek van het afgelopen jaar het lange termijnperspectief niet uit het oog verliest.

Het positieve financiële resultaat over het verslagjaar is geen doel op zich maar het biedt wel de nodige garanties om de continuïteit van de organisatie te waarborgen. We hebben met instemming kennisgenomen van het financieel jaarverslag en de toelichting daarop van het bestuur. Ook de managementletter van onze accountant EY is voor de raad van belang in het kader van het in control zijn van de organisatie.

Ik sluit af met een welgemeend compliment aan de raad van bestuur, de directie en de organisatie. Met de inzet voor en betrokkenheid met Mondriaan zijn we in staat de kwalitatief excellente zorg te leveren zoals we willen en waaraan we ons gecommitteerd hebben.

Dhr. P.W. Hoogers
namens raad van toezicht Mondriaan

2.2 GOVERNANCE: TOEZICHT EN BESTUUR

Mondriaan handelt op grond van de normen met betrekking tot goed bestuur, goed toezicht en adequate verantwoording zoals opgenomen in de Governance code zorg 2022. De raad van bestuur en de raad van toezicht herkennen zich in de bijzondere maatschappelijke verantwoordelijkheid en laten zich hierop aanspreken. Eenmaal per jaar wordt door de leden van de werkgeverscommissie van de raad van toezicht een functioneringsgesprek gehouden met de leden van de raad van bestuur. Deze gesprekken worden gevoerd aan de hand van een door de raad van toezicht opgesteld evaluatieformulier, gebaseerd op de voor de functie van bestuurder relevante criteria. De statuten en de reglementen van de raad van bestuur en de raad van toezicht zijn in lijn met de Governance code.

De raad van bestuur bestuurt de stichting in goed overleg met de adviesorganen (OR, CR, Medische staf, VAR) binnen Mondriaan. Zij is eindverantwoordelijk voor de realisatie van de doelstellingen van Mondriaan, de strategie en het beleid en de daaruit voortvloeiende resultaten. Periodiek wordt verantwoording afgelegd aan de raad van toezicht. De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de raad van bestuur zijn vastgelegd in de statuten en in het reglement raad van bestuur.

Mondriaan heeft een tweehoofdige raad van bestuur. De heer J.M.P. Essers, sinds 1 oktober 2017 toegetreden tot de raad van bestuur, vervult sinds 1 februari 2019 de functie van voorzitter raad van bestuur. Per 1 juli 2019 trad mevrouw K. D'Hoine als lid van de raad van bestuur toe. Met ingang van 16 maart 2023 is zij als gevolg van ziekte afwezig. D.d. 16 juni is formeel belet aangekondigd waarmee Mondriaan vanaf dat moment een éénhoofdige raad van bestuur kende. Eind december 2023 werd duidelijk dat mevrouw D'Hoine niet meer als bestuurder bij Mondriaan zou terugkeren.

De samenstelling van de raad van bestuur 2023, inclusief nevenfuncties, is als volgt:

Naam	Bestuursfunctie	Nevenfuncties
Dhr. J.M.P. Essers MBA	Voorzitter	• Voorzitter raad van commissarissen Centramed • Voorzitter raad van toezicht St. Jozef Wonen Zorg – tot 15 mei 2023. • Lid raad van toezicht Lunet zorg
Mw. K. D'Hoine (belet m.i.v. 16 juni 2023)	Lid	Psychiater Mondriaan

De raad van toezicht heeft geoordeeld dat er bij de nevenfuncties geen sprake is van belangenverstrengeling en heeft deze nevenfuncties goedgekeurd. De raad van toezicht

hanteert in dit verband het door de raad van toezicht opgestelde toetsingskader voor nevenfuncties van bestuurders.

De raad van toezicht bepaalt de arbeidsvoorwaarden van de leden van de raad van bestuur en stelt deze vast aan de hand van de geldende wettelijke regelingen.

Het salaris van de voorzitter van de raad van bestuur en het lid raad van bestuur is gebaseerd op de Wet Normering Topinkomens (WNT). Voor de gegevens over de honorering/bezoldiging van de raad van bestuur wordt verwezen naar de jaarrekening 2023. De voorzitter van de raad van bestuur heeft een aanstelling voor onbepaalde tijd. De bestuurders declareren de kosten die gemaakt worden in de uitvoering van hun functie op de wijze die geldt voor alle medewerkers. Alleen werkelijke en noodzakelijk te maken kosten komen voor vergoeding in aanmerking.

De raad van toezicht ziet er in het bijzonder op toe dat de uitvoering van het bestuursbeleid strookt met de vastgestelde en goedgekeurde (strategische) beleidsplannen en uitgangspunten. De raad van toezicht en raad van bestuur maken daarbij afspraken over ijkpunten die de raad van toezicht hanteert bij de beoordeling van de raad van bestuur.

De samenstelling van de raad van toezicht in 2023 was als volgt:

Naam	Aandachtsgebied	(Neven)functies
Dhr. Drs. P.W. Hoogers	Voorzitter	• Freelance adviseur bestuurders • Lid raad van commissarissen van Wonen Limburg • Lid raad van toezicht Helpt Elkander
Dhr. D.J. Zonneveld RA	Vice voorzitter	• Directeur/aandeelhouder van Marnise B.V. • Lid Raad van Toezicht Viecuri Medisch Centrum, Venlo • Bestuurder/directeur A van International Prime Assets NV, Roermond en aanverwante vennootschappen • Bestuurder Midstad BV • Voorzitter van Atletiek Maastricht en Stichting Faciliteitengebouw Jekerdal (pro deo)
Mevr. Drs. M.M.J. Dielis	lid	• Adviseur van Poovanthi Institute of Rehabilitation and Elderly care, Madurai en Chennai, Tamil Nadu India (pro deo) • Lid van METC Zuyd
Dhr. W.G. van Kranen	lid	• Huisarts te Hoensbroek
Mevr. Drs. M. Heuvelmans	Lid	• Manager leefbaarheid bij Talis • Eigenaar Xenario Advies

Het vigerende reglement raad van toezicht voorziet in een rooster van aftreden. Een lid van de raad van toezicht heeft, na benoeming, volgens de statuten zitting voor een periode van

vier jaren. Het rooster van aftreden waarborgt de continuïteit in de samenstelling van de raad van toezicht. Een lid dat volgens rooster aftreedt, is volgens de statuten eenmaal en direct herbenoembaar.

Tijdens de bespreking van het rooster van aftreden in het plenair overleg van 30 oktober 2023 is vastgesteld dat in 2027 en 2028 in een kort tijdsbestek 3 toezichthouders zullen aftreden. Te weten mevrouw L. Dielis en de heren D. Zonneveld en W. van Kranen. Om de continuïteit in de raad te borgen en nieuwe toezichthouders stapsgewijs te werven wordt het rooster van aftreden hierop aangepast. Concreet betekent dit dat mevr. Dielis aftredend zal zijn op 01.01.2027, de heer van Kranen per 01.07.2026 en de heer Hoogers per 01.01.2025.

Toezicht-houder	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Dhr. P.W. (Wim) Hoogers - voorzitter - lid audit cig	01.01 start	X	X	X	01.01 Einde 1 ^e termijn. Her-benoembaar	X	X	01.01.25 1 jaar eerder stoppen met 2 ^e termijn					
Mevr. L. (Leen) Dielis - lid zorg cig	-	01.07 start	X	X	X	01.07 Einde 1 ^e termijn. Her-benoembaar	X	X	X	01.01.27 ½ jaar eerder stoppen met 2 ^e termijn			
Dhr. W. (Wouter) van Kranen -lid zorg cig	-	-	01.01 start	X	X	X	01.01 Einde 1 ^e termijn. Her-benoembaar	X	01.07.26 1 ½ jaar eerder stoppen met 2 ^e termijn				
Dhr. D. (Danny) Zonneveld -vice vz -vz audit cig	-	-	01.01 start	X	X	X	01.01 Einde 1 ^e termijn. Her-benoembaar	X	X	X	01.01.28 Einde 2 ^e termijn. Niet her-benoembaar		
Mevr. M. (Mariëlle) Heuvelmans -lid Zorgcig	-	-	-	-	01.11 start	X	X	X	01.11 Einde 1 ^e termijn. Her-benoembaar	X	X	X	01.11.30 Einde 2 ^e termijn. Niet her-benoembaar

De honorering in 2023 van de leden van de raad van toezicht blijft binnen de regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen zorg en jeugdhulp. Voor de gegevens over de honorering van de raad van toezicht wordt verwezen naar de jaarrekening 2023.

De raad van toezicht heeft drie commissies ingesteld: de auditcommissie, de zorgcommissie en de werkgeverscommissie. De leden van de raad van toezicht ontvangen geen extra honorarium voor hun werk in de commissies.

2.3 ACTIVITEITEN RAAD VAN TOEZICHT 2023

De raad van bestuur verschaft de raad van toezicht tijdig de informatie die nodig is om adequaat te kunnen functioneren. In de regel gebeurt dit als voorbereiding op, dan wel tijdens de vergaderingen van de raad van toezicht. Als daartoe aanleiding is, voorziet de raad van bestuur de raad van toezicht tussentijds van relevante informatie. De raad van toezicht ziet er op toe dat de raad van bestuur regelmatig rapporteert aan de raad van toezicht over de realisering van de maatschappelijke functie en de opzet en werking van de interne risicobeheersing- en controlesystemen. De informatievoorziening sluit in beginsel aan op de binnen de organisatie gebruikte verantwoordingsrapportages en geschiedt elk kwartaal. In 2023 vond een vergadering plaats van de raad van toezicht en de raad van bestuur met respectievelijk de cliëntenraad (CR; 22 mei 2023) en de ondernemingsraad (30 oktober 2023). De overleggen met deze gremia ervaart de raad van toezicht als zeer waardevol. Ze geven additioneel inzicht in wat er leeft in de organisatie en vullen de informatie die de raad van bestuur verstrekt goed aan. De raad van toezicht kan het een en ander ook via het intranet van Mondriaan volgen.

In het kader van haar eigen deskundigheidsbevordering is de raad van toezicht onder leiding van de Open Universiteit gestart met een 2-jarig opleidingsprogramma met een zestal themasessies waarbij ook de raad van bestuur en directieleden van Mondriaan zullen worden uitgenodigd. De aftrap van dit programma vond, in combinatie met de jaarlijkse zelfevaluatie van de raad van toezicht, plaats op 5 februari 2024. Bij de zelfevaluatie werd naast een inhoudelijke discussie over het functioneren tevens gebruik gemaakt van de rapportages uit de opgemaakte DISC-profielen van de individuele toezichthouders. Deze gaven nader inzicht in de mate van complementariteit binnen de raad van toezicht en in competenties die minder sterk vertegenwoordigd lijken. De zelfevaluatie heeft geresulteerd in een rapportage, inclusief enkele aanbevelingen.

De raad van toezicht vergaderde in 2023 negen keer, dit betrof reguliere vergaderingen in aanwezigheid van de raad van bestuur. De zorgcommissie vergaderde vier keer en de auditcommissie zes keer. Van alle vergaderingen is verslag gemaakt.

De reguliere vergaderingen van de raad van toezicht met de raad van bestuur stonden in 2023 in het teken van met name de ontwikkelingen in de GGZ, het sociale domein (de jeugdzorg en de WMO), de samenwerkingen van Mondriaan en het meerjaren strategisch vastgoedplan.

De raad van toezicht verleende goedkeuring aan de volgende documenten / (voorgenomen) besluiten van de raad van bestuur:

- begroting 2024
- jaarrekening 2022 en verleent decharge aan de raad van bestuur voor het gevoerde financiële beleid in 2022
- accountantsverslag 2022
- aanpassing van de statuten van Mondriaan
- verwerving van de entiteiten Kracht in Zorg WMO BV en Kracht in Zorg WLZ BV
- de financiering van het strategische vastgoedplan
- aanpassing Reglement Raad van Bestuur.
- opheffing bestemmingsfonds academisering.
- inhoudelijke actualisatie van het SVP 2021 – 2023.

De raad van toezicht besloot tot:

- De klasseindeling WNT.
- Herbenoeming van L. Dielis (lid RvT) voor tweede termijn van 4 jaar
- Aanpassing rooster van aftreden RVT
- Beëindiging bestuurderschap mevrouw D'Hoine
- Start werving nieuwe bestuurder

Tijdens de diverse vergaderingen zijn o.a. de volgende onderwerpen aan de orde gekomen:

- Knelpunten personele bezetting
- Werving en Binden, boeien en behoud van medewerkers
- Strategisch vastgoedplan
- Ontwikkelingen kinderen en jeugdigen (o.a. Initiatief Jeugdhulp Zuid-Limburg, GIK-J)
- Proces werving en selectie nieuwe lid rvb.
- Kaderbrief 2024
- Mens GGZ
- Afbouw toeslagen HIC, Radix
- Voorgenomen samenwerkingen / overnames.
- EPD
- Verpleegkundige Advies Raad
- Medische staf
- Integraal Zorgakkoord (IZA)
- Commissie Zorg en Veiligheid

- spoedeisende psychiatrie
- de groene GGZ, partnership
- regionale taskforce Wachttijden
- versterken GGZ (vooraan) in de keten / uniform instroom model
- risicomanagement;
- verslagen kwaliteitscommissies;
- managementletter accountant;
- periodieke financiële- en managementrapportages.

3 JAARREKENING

3.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2023

(na resultaatbestemming, bedragen x € 1.000)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
		€	€
ACTIVA			
A Vaste activa			
I Immateriële vaste activa	1		
- concessies, vergunningen en intellectuele eigendom		125	127
- vooruitbetaald op immateriële vaste activa		<u>2.232</u>	<u>643</u>
Totaal immateriële vaste activa		2.357	770
II Materiële vaste activa	2		
- bedrijfsgebouwen en -terreinen		43.621	44.146
- machines en installaties		13.641	14.290
- andere vaste bedrijfsmiddelen		6.417	6.598
- vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetaald op materiële vaste activa		<u>4.406</u>	<u>1.325</u>
Totaal materiële vaste activa		68.085	66.359
III Financiële vaste activa	3		
- deelnemingen in groepsmaatschappijen		1	17
- overige vorderingen		<u>12</u>	<u>12</u>
Totaal financiële vaste activa		13	29
B Vlottende activa			
I Voorraden	4	161	179
II Vorderingen	5		
- op handelsdebiteuren		9.148	21.022
- op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen		69	160
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort		800	0
- overige vorderingen		<u>19.612</u>	<u>24.917</u>
Totaal vorderingen		29.630	46.099
III Liquide middelen	6	37.193	7.523
C Totaal activa		<u><u>137.439</u></u>	<u><u>120.958</u></u>

3.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2023

(na resultaatbestemming, bedragen x € 1.000)

	Ref.	31-dec-23	31-dec-22
		€	€
PASSIVA			
D Eigen vermogen	7		
- gestort en opgevraagd kapitaal		3	3
- wettelijke en statutaire reserves		38.314	34.912
Totaal eigen vermogen		38.317	34.915
E Voorzieningen	8	1.344	1.522
F Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	9	38.563	41.726
G Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
- schulden aan banken		3.163	3.162
- schulden aan leveranciers en handelskredieten		13.622	5.647
- belastingen en premies sociale verzekeringen		6.862	6.868
- schulden ter zake pensioenen		3.116	1.512
- overige schulden	10	32.452	25.607
Totaal kortlopende schulden		59.215	42.796
H Totaal passiva		137.439	120.958

3.2 WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2023

(bedragen x € 1.000)

	Ref.	2023	2022
		€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	13		
Zorgverzekeringswet		104.613	98.208
Wet langdurige zorg		30.476	27.448
Subsidie Kaderwet VWS / Zorginstituut op grond van Wet langdurig zorg		206	217
Forensische zorg		10.890	10.124
Jeugdwet		15.544	10.776
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties		4.523	4.217
Baten uit onderaanneming		17	26
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening		4.464	3.814
		<u>170.733</u>	<u>154.830</u>
Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	14	<u>14.718</u>	<u>15.557</u>
Netto omzet		<u>185.451</u>	<u>170.388</u>
Overige bedrijfsopbrengsten	15	<u>1.050</u>	<u>3.241</u>
		<u>186.501</u>	<u>173.628</u>
Som der bedrijfsopbrengsten			
BEDRIJFSLASTEN:			
Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten	16	9.510	8.670
Lonen en salarissen	17	103.849	97.427
Sociale lasten	17	15.946	15.117
Pensioenlasten	17	9.472	9.107
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	18	7.208	7.243
Overige bedrijfskosten	19	35.732	32.570
Som der bedrijfslasten		<u>181.717</u>	<u>170.134</u>
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	20	390	0
Rentelasten en soortgelijke kosten	20	-1.659	-1.882
		<u>-1.270</u>	<u>-1.882</u>
RESULTAAT VOOR BELASTINGEN		<u>3.514</u>	<u>1.612</u>
Aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	21	-112	-157
RESULTAAT NA BELASTINGEN		<u><u>3.402</u></u>	<u><u>1.455</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>			
		<u>2023</u>	<u>2022</u>
		€	€
Toevoeging/onttrekking:			
- bestemmingsfonds reserve aanvaardbare kosten		3.402	1.577
- bestemmingsfonds wachtgeldfonds academisering		0	-122
		<u>3.402</u>	<u>1.455</u>

3.3 KASSTROOMOVERZICHT OVER 2023

(bedragen x € 1.000)

	Ref.	€	2023 €	2022 €
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Bedrijfsresultaat			4.784	3.494
Aanpassingen voor:				
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	18	7.208	7.243	
- mutaties voorzieningen	8	-178	257	
- boekresultaten afstoting vaste activa	1 & 2	0	3	
- niet-gerealiseerde waardeveranderingen FVA	2 & 21	-87	-174	
			6.944	7.328
Veranderingen in werkkapitaal:				
- Afname/toename voorraden	4	18	14	
- Afname/toename vorderingen	5	17.260	-9.978	
- Afname/toename vorderingen / schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk -overschot	10	-829	8	
- Afname/toename kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	10	15.208	5.001	
			31.657	-4.954
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			43.385	5.868
Ontvangen interest	20	390	0	
Betaalde interest	20	-1.680	-1.901	
Ontvangen dividenden	3	0	75	
			-1.290	-1.826
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			42.095	4.042
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings materiële vaste activa	2	-7.676	-5.239	
Desinvesterings materiële vaste activa	2	0	0	
Investerings immateriële vaste activa	1	-1.587	-669	
Desinvesterings immateriële vaste activa	1	0	0	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-9.263	-5.908
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Nieuw opgenomen leningen	9	0	0	
Aflossing langlopende schulden	9	-3.162	-3.160	
Aflossing kortlopende schulden	10	0	0	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-3.162	-3.160
Mutatie geldmiddelen			<u>29.670</u>	<u>-5.026</u>

Toelichting:

Er is gebruik gemaakt van de indirecte methode.

3.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

3.4.1 Algemeen

Vestigingsgegevens en activiteiten

Stichting Mondriaan, waarvan de activiteiten met name bestaan uit het leveren van psychiatrische zorg, is statutair (en feitelijk) gevestigd aan de John F. Kennedylaan 301 in Heerlen en is geregistreerd onder KvK-nummer 14068232. De belangrijkste activiteiten zijn het verlenen van geestelijke gezondheidszorg en maatschappelijke opvang.

Groepsverhoudingen

Voor de balans en winst- en verliesrekening van de dochtermaatschappijen wordt verwezen naar de vennootschappelijke jaarrekening van deze entiteiten.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2023, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2023.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling openbare jaarverantwoording WMG (RojW) en in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW - voor zover deze volgens deze regeling van toepassing zijn -, de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Continuïteitsveronderstelling

Als wij onze eigen financiële positie en vooruitzichten in ogenschouw nemen, is er geen sprake van materiële onzekerheid die ernstige twijfel kan doen rijzen of Stichting Mondriaan haar activiteiten voort kan zetten en derhalve is de jaarrekening 2023 opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2022 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2023 mogelijk te maken.

Verrekenen en salderen

Een actief en post van het vreemd vermogen worden gesaldeerd in de jaarrekening opgenomen uitsluitend indien en voor zover

- een deugdelijk juridisch instrument beschikbaar is om het actief en de post van het vreemd vermogen gesaldeerd en simultaan af te wikkelen; en
- het stellig voornemen bestaat om het saldo als zodanig of beide posten simultaan af te wikkelen.

3.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING (vervolg)

3.4.1 Algemeen (vervolg)

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van de raad van bestuur het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen een aantal schattingen en veronderstellingen:

- Opbrengsten zorgverzekeringwet en gerelateerde nuanceringen;
- Opbrengsten Sociaal Domein;
- Voorzieningen.

Verbonden rechtspersonen

De stichting heeft de volgende verbonden rechtspersonen die niet in de consolidatie betrokken zijn op grond van Artikel 407 BW2 titel 9. Dit aangezien de gezamenlijke betekenis van deze verbonden rechtspersonen te verwaarlozen is op het geheel.

- Mondriaan Schoon B.V.
- PsyQ Zuid-Oost Nederland B.V.
- Mens GGZ B.V.
- Coöperatie Samenwerkingsverband Basishulp Jeugd Heerlen, Landgraaf, Voerendaal U.A. (hierna: "JenS")
- Coöperatie Heerlen Stand-By U.A. (hierna: "Stand-By")
- Coöperatie SynQuest U.A. (hierna: "SynQuest")
- Coöperatie De Nieuwe GGZ Zuid Limburg (hierna: "DNG")

De participaties zien er als volgt uit:

- Mondriaan Schoon B.V. (Heerlen); Stichting Mondriaan bezit 51% van de aandelen en Vebego Facility Services B.V. (Heerlen) heeft 49% van de aandelen. Stichting Mondriaan is de enige bestuurder en het toezichthoudend orgaan is de raad van toezicht van Stichting Mondriaan. De zeggenschap is conform de aandelenverhouding. De activiteiten van Mondriaan Schoon B.V. hebben betrekking op schoonmaakwerkzaamheden die door Mondriaan Schoon B.V. worden uitgevoerd bij Stichting Mondriaan.
- PsyQ Zuid-Oost Nederland B.V. (Heerlen); Stichting Mondriaan bezit sinds maart 2023 100% van de aandelen (voorheen was 50% van de aandelen in handen van MET ggz Holding B.V. (Roermond), dochter van Stichting MET ggz (Roermond)). Stichting Mondriaan vormt het bestuur en dit valt daarmee onder het toezicht van de raad van toezicht van Stichting Mondriaan. De zeggenschap is geheel in handen van Stichting Mondriaan. PsyQ Zuid-Oost Nederland B.V. is voor 16,67% aandeelhouder van PsyQ Nederland B.V. De activiteiten van PsyQ Zuid-Oost Nederland B.V. betreffen het betalen van de jaarlijkse bijdrage aan PsyQ Nederland B.V. en het doorbelasten van dit bedrag aan de aandeelhouders.

3.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING (vervolg)

3.4.1 Algemeen (vervolg)

Verbonden rechtspersonen (vervolg)

- Mens GGZ B.V. (Maastricht): Stichting Mondriaan bezit 50% van de aandelen, de overige 50% van de aandelen is in handen van Stichting ZIO Eerstelijnszorg (Maastricht). Stichting Mondriaan en Stichting ZIO Eerstelijnszorg vormen gezamenlijk het bestuur van Mens GGZ B.V. Het toezichthoudend orgaan is de Raad van Commissarissen waarbij twee van de drie leden vanuit de raad van toezicht van Stichting Mondriaan zijn benoemd. De zeggenschap is conform de aandelenverhouding. De activiteiten van Mens GGZ B.V. betreffen het verzorgen van zorg onder de Zorgverzekeringswet, die voorheen onder de basis-GGZ viel, in de regio Maastricht.

Voor verdere details van bovenstaande vennootschappen wordt verwezen naar de toelichting op de financiële vaste activa.

- Coöperatie Samenwerkingsverband Basishulp Jeugd Heerlen, Landgraaf, Voerendaal U.A. (hierna: "JenS") (Heerlen); JenS is een coöperatie van 7 aanbieders (Meander, Mondriaan, Koraal, Xonar, Alcander, Radar en Kracht in zorg) die een deel van de Jeugdwet voor de gemeenten Heerlen, Landgraaf en Voerendaal uitvoert. Het relatieve belang van Stichting Mondriaan bedraagt in 2023 ongeveer 14% van de omzet van JenS. De zeggenschap is conform de verhouding van de omzet van de deelnemers en wordt uitgeoefend via de algemene ledenvergadering.

-Coöperatie Heerlen Stand-By U.A. (hierna: "Stand-By") (Heerlen); Stand-By is een coöperatie van 10 aanbieders (Alcander, Cicero, Levanto, Meander, Mondriaan, NOVI zorg, Radar SGL, Relim en Triade) die tot 31 december 2023 ondersteuning bood aan alle inwoners van Heerlen. Het relatieve belang van Stichting Mondriaan bedroeg in 2023 ongeveer 2% van de omzet van Stand-By. De zeggenschap is evenredig in gelijke delen verdeeld over de leden van de coöperatie en wordt uitgeoefend via de algemene ledenvergadering.

- Coöperatie SynQuest U.A. (hierna: "SynQuest") (Leiden); SynQuest is een coöperatie van 10 partijen (GGZ Noord-Holland-Noord, GGZ Breburg, GGZ Delfland, Rivierduinen, GGZ inGeest, Reinier van Arkel, Dimence Groep, Emergis, Yulius en Mondriaan) met als doel de belangen van de leden te behartigen door onder andere het bundelen van kennis, het aangaan van betrekkingen met academische centra, en het ontwikkelen van standaarden voor het meten van uitkomsten van behandeling. De coöperatie heeft voorts ten doel deze activiteiten te bundelen en daardoor kostenvoordelen te behalen. De zeggenschap is evenredig in gelijke delen verdeeld over de leden van de coöperatie en wordt uitgeoefend via de algemene ledenvergadering. De activiteiten van deze coöperatie zijn zeer beperkt.

- Coöperatie De Nieuwe GGZ Zuid Limburg (hierna: "DNG") (Sittard); DNG was een coöperatie van 8 partijen (Levanto, Mondriaan, Zuyderland, ZIO, MUMC+, Met ggz, Leger des Heils en HOZL). Deze coöperatie is in 2023 ontbonden.

3.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING (vervolg)

3.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs. Toelichtingen op posten in de balans, de winst- en verliesrekening en het kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de instelling zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit leidt tot het opnemen van activa waarvan de stichting niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's wat ook de functionele valuta is van Stichting Mondriaan. Tenzij specifiek genoemd is alle financiële informatie in euro's afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal.

3.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING (vervolg)

3.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva (vervolg)

Immateriële en materiële vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De kostprijs van de activa die door de stichting in eigen beheer zijn vervaardigd, bestaat uit de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de vervaardiging. Verder omvat de vervaardigingsprijs een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente op schulden over het tijdvak dat kan worden toegerekend aan de vervaardiging van de activa.

Investeringsubsidies worden in mindering gebracht op de kostprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben. In het geval dat de belangrijkste bestanddelen van een materieel vast actief van elkaar te onderscheiden zijn en verschillen in gebruiksduur of verwacht gebruikspatroon, worden deze bestanddelen afzonderlijk afgeschreven. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de kostprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Op bedrijfsterreinen en op materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven. Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij desinvestering.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom:	20%
Terreinvoorzieningen:	5-10%
Bedrijfsgebouwen en grond:	0-10%
Machines / Installaties:	5-15%
Verbouwingen:	5-20%
Inventaris:	10-15%
Vervoermiddelen:	12,75-20%
Automatisering	14-33,33%

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd indien zij de gebruiksduur van het object verlengen. Kosten voor periodiek groot onderhoud worden altijd geactiveerd. Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

3.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING (vervolg)

3.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva (vervolg)

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs. Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, waarbij ook leningen van deze deelneming worden betrokken (netto-investering), wordt deze op nihil gewaardeerd.

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere realiseerbare waarde. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de winst- en verliesrekening. Indien sprake is van een stellig voornemen tot afstoting vindt waardering plaats tegen de eventuele lagere verwachte verkoopwaarde. Indien de stichting een actief of een passief overdraagt aan een deelneming die wordt gewaardeerd op verkrijgingsprijs of actuele waarde, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht direct en volledig in de winst- en verliesrekening verwerkt, tenzij de winst op de overdracht in wezen niet is gerealiseerd.

De leningen aan niet-geconsolideerde deelnemingen worden initieel opgenomen tegen reële waarde.

De grondslagen voor overige financiële vaste activa zijn opgenomen onder het kopje Financiële instrumenten.

Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende post. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder Aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen.

Joint ventures

Van een joint venture is sprake als binnen een gekozen rechtsvorm activiteiten “als gevolg van een samenwerkingsovereenkomst tussen een beperkt aantal deelnemers waarbij de zeggenschap in gezamenlijkheid wordt uitgeoefend” plaatsvinden. Op basis van deze criteria wordt Mens GGZ B.V. binnen Mondriaan geclassificeerd als een joint venture. De joint venture wordt niet geconsolideerd aangezien deze voor het geheel van verwaarloosbaar belang is. De joint-venture wordt gewaardeerd tegen netto vermogenswaarde waarbij het netto resultaat van de joint venture op basis van het aandeel van Mondriaan wordt verwerkt.

3.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING (vervolg)

3.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva (vervolg)

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Voor immateriële en materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingsverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingsverlies van een kasstroomgenererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroomgenererende eenheid) geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingsverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingsverlies voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Mondriaan constateert dat er in 2023 op Mondriaan-niveau (de kasstroomgenererende eenheid) geen indicatoren voor bijzondere waardeverminderingen op haar vaste activa. Recent heeft Mondriaan haar strategisch vastgoedplan geactualiseerd. Ook de calculaties in het strategisch vastgoedplan geven geen aanleiding tot bijzondere waardevermindering.

Financiële instrumenten

In de jaarrekening van stichting Mondriaan zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: financiële vaste activa, vorderingen en overlopende activa, liquide middelen, langlopende schulden, kortlopende schulden en overlopende passiva.

Initiële waardering

Financiële instrumenten worden bij eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolgwaaardering worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening, worden direct toerekenbare transactiekosten bij de eerste waardering direct verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

3.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING (vervolg)

3.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva (vervolg)

Vervolgwaardering

Na de eerste opname worden financiële instrumenten gewaardeerd op de in deze waarderingsgrondslagen beschreven manier.

Verstrekte leningen en overige vorderingen

Verstrekte leningen en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken worden opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode. De aflossingsverplichting voor het komende jaar van de langlopende schulden wordt opgenomen onder kortlopende schulden. Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

Afgeleide financiële instrumenten

Stichting Mondriaan maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten.

Reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

De reële waarde van niet-beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd, vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

Vorraden

Vorraden zijn gewaardeerd tegen kostprijs op basis van integrale inventarisatie aan het einde van het boekjaar. Hierbij wordt als gevolg van de hoge omloopsnelheid van alle voorraadelementen geen rekening gehouden met een voorziening voor incourantheid.

Vorderingen en schulden uit hoofde van het financieringstekort of -overschot

Een vordering uit hoofde van financieringstekorten of een schuld uit hoofde van financieringsoverschotten is het aan het einde van het boekjaar bestaande verschil tussen het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten en de ontvangen voorschotten en de in rekening gebrachte vergoedingen voor diensten en verrichtingen ter dekking van het wettelijk budget.

3.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING (vervolg)

3.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva (vervolg)

Eigen vermogen (bestemmingsfondsen)

Bestemmingsfondsen betreffen middelen die zijn verkregen met een door derden aangegeven specifieke bestemming. Indien een actie voor een specifiek doel meer opbrengt dan voor dat doel benodigd is of aan een gift de bestemming ontvalt, dient dit te worden vermeld in het verslagjaar waarin dit duidelijk wordt. Het meerdere bedrag dient niet langer onder het bestemmingsfonds, maar onder de reserves te worden verantwoord.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting. De voorzieningen voor jubilea en langdurig zieken worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de beste schatting van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen, behoudens wanneer de contante waarde nauwelijks afwijkt van de nominale waarde. Dit is per voorziening zowel onderstaand als in de toelichting apart toegelicht. De disconteringsvoet voor belastingen waartegen contant wordt gemaakt geeft de actuele marktrente weer. De actuele marktrente wordt bepaald op basis van het rendement op hoogwaardige ondernemingsobligaties op een liquide markt; indien de liquide markt ontbreekt, wordt de actuele marktrente bepaald op basis van het rendement op staatsleningen. Hierin zijn de risico's waarmee bij het schatten van de toekomstige uitgaven reeds rekening is gehouden niet betrokken. Rentemutaties van voorzieningen gewaardeerd tegen contante waarde worden verantwoord als dotatie voorziening.

Voorziening jubilea

De voorziening betreft de toekomstige verplichtingen inzake jubilea-uitkeringen van het personeel per balansdatum. De hoogte van de voorziening is gebaseerd op de in de CAO GGZ bepaalde vergoedingen bij 12½, 25 en 40 jaar dienstverband. Hierbij is op basis van ervaringscijfers van Mondriaan rekening gehouden met de blijfkans van het in dienst zijnde personeel per einde boekjaar. Bij de berekening worden de volgende groepen uitgesloten: tijdelijke contracten, stagiaires, leerlingen en AIOS. De jubileumvoorziening wordt berekend op basis van de gemiddelde disconteringsvoet van de afgelopen 3 jaar (dit varieert afhankelijk van de resterende looptijd, gemiddeld komt dit uit op 2,45%).

Voorziening langdurig zieken

De voorziening betreft de verwachte kosten inzake de doorbetalingsverplichting van twee jaar van het op balansdatum als langdurig ziek aan te merken personeel. Voor medewerkers waarvan de verwachting is, dat ze niet zullen re-integreren, wordt een voorziening getroffen. Vanwege het beperkte effect van discontering op deze voorziening (voorziening is grotendeels kortlopend) is geen discontering toegepast (contante waarde wijkt nauwelijks af van nominale waarde).

3.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING (vervolg)

3.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend. In het geval van een geconstateerde fout in voorgaande boekjaren wordt fouterstel toegepast.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat Stichting Mondriaan zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door Stichting Mondriaan gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van Stichting Mondriaan voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief.

Opbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Onder deze opbrengsten vallen de baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening, andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten en overige bedrijfsopbrengsten.

3.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING (vervolg)

3.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling (vervolg)

Toelichting op de omzetverantwoording van boekjaar 2023

Bij de omzetverantwoording is door de invoering van het Zorgprestatiemodel in verminderde mate sprake van schattingsposten. Deze resteren nu alleen nog ten aanzien van onder meer de financiële impact van de onrechtmatigheden over 2022 en 2023, verwachte overproductie per verzekeraar en andere mogelijke contractuele risico's.

De raad van bestuur heeft de Zvw-omzet en daarbij behorende balansposten (zoals voor alle balansposten geldt) naar beste weten bepaald en daarbij rekening gehouden met belangrijke schattingsfactoren en bijzonderheden die binnen de GGZ-sector een rol spelen en ook bij Stichting Mondriaan van toepassing zijn.

Onderstaand wordt de relevantie ervan voor de jaarrekening 2023 van Stichting Mondriaan toegelicht:

a) Zelfonderzoeken schadelastjaren 2013 tot en met 2021

Stichting Mondriaan heeft de zelfonderzoeken inzake schadelastjaren 2013 tot en met 2018 afgerond, maar heeft om moverende redenen besloten niet deel te nemen aan de zelfonderzoeken inzake de schadelastjaren 2019 - 2021. In plaats daarvan hebben zorgverzekeraars bij Mondriaan materiële controles uitgevoerd over die jaren. Gezien deze onderzoeken zich inmiddels richten op de jaren 2022 en 2023 beschouwt Mondriaan de jaren tot en met 2021 als afgewikkeld.

b) Zelfonderzoeken/materiële controles schadelast- en boekjaren 2022 en 2023

Stichting Mondriaan heeft de risico's ten aanzien van de omzet inzake boekjaren 2022 en 2023 in lijn met de landelijke Verantwoording en Controle lijst (V&C-lijst) ingeschat. Voor deze jaren zijn (nog) geen cGGZ-zelfonderzoeken bekend, maar Mondriaan wordt wel regelmatig onderworpen aan vervangende materiële controles door zorgverzekeraars. Inmiddels richten deze materiële controles zich vooral op de jaarlagen 2022 en verder. Daarom bestaan ook onzekerheden ten aanzien van de omzetinschatting voor boekjaar 2023.

Stichting Mondriaan heeft in de jaarrekening 2023 een verplichting opgenomen voor de mogelijke risico's ten aanzien van de vervangende materiële controles over 2022 en 2023.

c) Omzet (deel)plafonds kunnen wijzigen als gevolg van diverse contractafspraken

Stichting Mondriaan heeft contractafspraken met verzekeraars over de te verlenen zorg, waaronder het aantal patiënten waaraan zorg wordt verleend en de gemiddelde kosten van de zorg. De voortgang van deze contractafspraken wordt gemonitord en periodiek gerapporteerd aan de individuele zorgverzekeraars. De voortgang is tevens onderwerp van overleg in de periodieke overlegmomenten met de individuele zorgverzekeraars. De uitkomst van deze overleggen kan een aanpassing van de contractafspraken zijn. In de tijd is dit mogelijk tot afronding van het betreffende contractjaar. Met de mogelijke risico's ten aanzien van overschrijding van de contractafspraken met de verschillende zorgverzekeraars heeft Mondriaan rekening gehouden bij de omzetbepaling in de jaarrekening 2023.

In de jaarrekening 2023 is uitgegaan van de originele contractafspraken inclusief de bekende aanvullingen en een beste schatting van de afwikkeling hiervan op basis van de op het moment van opmaken van de jaarrekening beschikbare informatie.

3.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING (vervolg)

3.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling (vervolg)

Afsluitend

De bijzonderheden bij de hiervoor genoemde onderwerpen versterken en mitigeren elkaar. De controles en uitkomsten uit de materiële controles 2022 en 2023 die tot nu toe zijn ontvangen en de risico's uit de landelijke Verantwoording en Controle lijst (V&C-lijst) spelen een belangrijke rol bij de risicoinschatting voor de risico's ten aanzien van de jaren 2022 en 2023. Stichting Mondriaan heeft de controlepunten beoordeeld en geanalyseerd.

De in de jaarrekening 2023 opgenomen uitgangspunten en schattingen kunnen in de uiteindelijke realisatie toch afwijken. De in deze jaarrekening opgenomen bedragen zijn gebaseerd op de beste schatting op grond van de beschikbare informatie op het moment van opmaken van de jaarrekening.

Uitgangspunten sociaal domein

Bij het bepalen van de Wmo-omzet en/of Jeugdwet-omzet heeft de instelling de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gevolgd zoals hiervoor opgenomen. In de praktijk kan het lang duren voordat de geleverde Wmo-zorg en jeugdhulp in een kalenderjaar definitief wordt afgerekend door de gemeenten. Hierdoor is er onzekerheid over het vergoeden van overproductie en kunnen gemeenten geleverde zorg ter discussie stellen, waardoor deze mogelijk niet wordt vergoed.

De raad van bestuur heeft deze mogelijke effecten naar beste weten geschat en verwerkt in deze jaarrekening waar mogelijk en wijst op het resterende inherente risico ter zake dat kan leiden tot nagekomen financiële effecten in 2024 of later.

In de opbrengsten Jeugdwet en Wmo zijn ook opbrengststromen opgenomen die verlopen via samenwerkingsverbanden IJZ, BTP, Summa en JenS. Alle transacties met de samenwerkingsverbanden vinden at arm's length plaats.

IJZ staat voor Initiatief Jeugdhulp Zuid-Limburg en binnen dit samenwerkingsverband (zonder rechtspersoonlijkheid) werken 28 zorgorganisaties samen om de jeugdhulp in Zuid-Limburg beter te maken. Mondriaan fungeert als penvoerder voor de zogenoemde segmenten 3 en 4 binnen deze jeugdhulp.

BTP staat voor Beschermd Thuis Parkstad, een samenwerkingsverband (zonder rechtspersoonlijkheid) waarbinnen Beschermd Wonen (Wmo) in Parkstad wordt georganiseerd door 16 deelnemende partijen.

Samenwerkingsverband SUMMA (zonder rechtspersoonlijkheid) biedt zowel beschermd wonen als individuele begeleiding en groepsbegeleiding in ambulante vorm (allen Wmo) voor mensen met een psychische kwetsbaarheid, verstandelijke beperking en dakloze mensen in de regio Maastricht-Heuvelland. SUMMA staat voor Sociale, Unieke, Mensgerichte, Maastricht-Heuvellandse Alliantie en bestaat naast Mondriaan uit het Leger des Heils, Relim, Philadelphia, Exodus en Zonnewende.

JenS staat voor Coöperatie Samenwerkingsverband Basishulp Jeugd Heerlen, Landgraaf, Voerendaal U.A. en is een coöperatie van 7 aanbieders (Meander, Mondriaan, Koraal, Xonar, Alcander, Welsun en Radar) die een deel van de Jeugdwet voor de gemeenten Heerlen, Landgraaf en Voerendaal uitvoert.

3.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING (vervolg)

3.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling (vervolg)

Personele kosten

De beloningen van het personeel worden op grond van de arbeidsvoorwaarden als last in de winst- en verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door Stichting Mondriaan.

Voor de beloningen met opbouw van rechten worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

Pensioenen

Stichting Mondriaan heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Stichting Mondriaan. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW). Stichting Mondriaan betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

Voor pensioenfonds en geldt regelgeving met betrekking tot de vereiste dekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. In maart 2024 bedroeg de beleidsdekkingsgraad 111,2%. Het verwachte vereiste niveau van de dekkingsgraad is sinds eind 2022 125,4%. Het bestuur van PFZW heeft eerder besloten om de pensioenpremie gedurende de herstelperiode te verhogen met 2 procentpunt. Daarnaast is onderdeel van herstelplan 2023-2032 niet (volledig) te indexeren bij een dekkingsgraad lager dan 135%.

3.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING (vervolg)

3.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling (vervolg)

Pensioenen (vervolg)

Stichting Mondriaan heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies.

Stichting Mondriaan heeft de pensioenregeling daarom verwerkt als een toegezegde bijdrageregeling en alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hier hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies. Voor werkgevers binnen de GGZ-sector is deelname aan het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn verplicht, derhalve is de looptijd van de uitvoeringsovereenkomst met de pensioenuitvoerder onbepaald.

Rentelasten/-baten en soortgelijke kosten en baten

De rentelasten en soortgelijke kosten betreffen aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest. Tevens zijn hieronder waardeveranderingen van financiële vaste activa en effecten opgenomen.

Aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

Het aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen betreft het aandeel van de stichting in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen danwel ontvangen dividenden van deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend.

Belastingen

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en latente belastingen. De belastingen worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen, behalve voor zover ze betrekking hebben op:

- * posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen; dan wordt de belasting verwerkt in het eigen vermogen

- * overnames.

De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, dan wel waartoe materieel al op verslagdatum is besloten en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting. Voor beschikbare voorwaartse verliescompensatie wordt een latente belastingvordering opgenomen, maar uitsluitend voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst fiscale winsten beschikbaar zullen zijn voor verrekening respectievelijk compensatie. Latente belastingvorderingen worden iedere balansdatum herzien en verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd. Latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Als de boekwaardes van activa en verplichtingen ten behoeve van de financiële verslaggeving afwijken van hun fiscale boekwaardes, is sprake van tijdelijke verschillen.

3.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING (vervolg)

3.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling (vervolg)

Belastingen (vervolg)

Stichting Mondriaan beoogt geen primair winstoogmerk.

De WTZa bepaalt bovendien (vooralsnog) dat een eventueel behaald positief exploitatiesaldo ('winst') niet mag worden uitgekeerd. Fiscaal kunnen de meeste zorginstellingen gebruik maken van de zogenoemde 'zorgvrijstelling' in de vennootschapsbelasting. Voorwaarde is dat uit de werkzaamhedentoets blijkt dat minimaal 90% van de activiteiten van de zorginstelling bestaat uit het leveren van "zorg", zijnde het verplegen, verzorgen en genezen van patiënten. Als niet aan het 90%-criterium wordt voldaan, vervalt de vpb-vrijstelling helemaal en is er sprake van een vpb-verplichting over het gehele resultaat. Mondriaan heeft haar activiteiten geanalyseerd, voldoet aan het 90%-criterium en maakt dus gebruik van de zorgvrijstelling voor vennootschapsbelasting.

3.4.4 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

3.4.5 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

3.4.6 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellingsspecifieke (sectorale) regels.

3.5 TOELICHTING OP DE BALANS

(bedragen x € 1.000)

ACTIVA**1. Immateriële vaste activa***Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:*

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	770	0
Bij: investeringen	1.616	780
Af: afschrijvingen	30	10
Boekwaarde per 31 december	<u><u>2.357</u></u>	<u><u>770</u></u>
Aanschafwaarde	2.396	780
Cumulatieve herwaarderingen	0	0
Cumulatieve afschrijvingen	40	10

Toelichting:

De immateriële activa bestaan volledig uit investeringen in software, met name het elektronisch patiëntendossier en gerelateerde pakketten. Voor een nadere specificatie van het verloop van de immateriële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 3.6.

2. Materiële vaste activa*Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:*

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	66.359	68.345
Bij: investeringen	8.906	5.249
Af: afschrijvingen	7.179	7.232
Af: desinvesteringen	0	3
Boekwaarde per 31 december	<u><u>68.085</u></u>	<u><u>66.359</u></u>
Aanschafwaarde	207.089	198.246
Cumulatieve herwaarderingen	-3.297	-3.297
Cumulatieve afschrijvingen	-135.707	-128.591

Toelichting:

Stichting Mondriaan heeft in 2011 recht van hypotheek en een pandrecht verleend aan Stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector (WfZ) en aan Coöperatieve Rabobank Parkstad Limburg (Rabobank) op de in haar bezit zijnde registergoederen. De verstrekking dient tot zekerheid voor de voldoening van alle tegenwoordige en/of toekomstige langlopende leningen. De stichting heeft zich verbonden niet zonder voorafgaande toestemming van het WFZ en Rabobank onroerende goederen die door die partijen zijn gefinancierd te vervreemden of met een ander zakelijk recht te bezwaren. Tevens heeft de zorginstelling zich verbonden om op eerste verzoek van die partijen een recht van hypotheek te verstrekken op onroerende zaken waarvoor een lening is aangegaan. Kosten voor periodiek groot onderhoud worden geactiveerd op het moment dat deze zich voordoen. Er zit in de boekwaarde van de bedrijfsgebouwen en terreinen ongeveer € 1,5 mln. boekwaarde van investeringen in gehuurde panden waarvan Stichting Mondriaan geen juridisch eigenaar is.

Net als voorgaande jaren geldt geheel Mondriaan als kasstroomgenererende eenheid. Voor 2023 zijn op Mondriaan-niveau geen indicatoren voor bijzondere waardeverminderingen op haar vaste activa. Recent heeft Mondriaan haar strategisch vastgoedplan geactualiseerd. Ook de calculaties in het strategisch vastgoedplan geven geen aanleiding tot bijzondere waardevermindering.

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 3.7.

3.5 TOELICHTING OP DE BALANS (vervolg)

(bedragen x € 1.000)

ACTIVA

3. Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	2023	2022
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	29	87
Kapitaalstortingen	9	0
Resultaat deelnemingen	-25	17
Ontvangen dividend	0	-75
Boekwaarde per 31 december	13	29

Toelichting:

Omschrijving	hoofdsom	zekerheden	looptijd	percentage	restsom x € 1.000,-
Zorg Academie Parkstad (ZAP)	12	Geen	15 jaar	0%	12

Onder de overige vorderingen is de lening van Stichting Mondriaan betreffende ZAP opgenomen.

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 3.8.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbe- lang (in %)	Eigen vermogen	Resultaat
				€	€
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:					
Mondriaan Schoon B.V.	Schoonmaak	9	51%	-42	-62
PsyQ Zuid-Oost Nederland B.V.	GGz volgens PsyQ formule	18	100%	18	0
Mens GGZ B.V.	Basis GGz	0	50%	-836	-149

Toelichting:

Bovenstaande cijfers zijn gebaseerd op de laatst beschikbare (concept-)rapportages van genoemde entiteiten over 2023.

De participaties zien er als volgt uit:

- Mondriaan Schoon B.V.: Stichting Mondriaan bezit 51% van de aandelen en Vebego Facility Services B.V. heeft de overige 49%;
- PsyQ Zuid-Oost Nederland B.V.: Stichting Mondriaan bezit sinds maart 2023 100% van de aandelen (na de overname van de aandelen die voorheen in bezit waren van MET ggz Holding B.V.).
- Mens GGZ B.V.: Stichting Mondriaan bezit 50% van de aandelen en Stichting ZIO Eerstelijnszorg de overige 50%. Gezien het negatieve eigen vermogen van Mens GGZ B.V. is het negatieve aandeel van Mondriaan in mindering gebracht op de rekening-courantpositie ten opzichte van Mens GGZ B.V.

4. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-23	31-dec-22
	€	€
Centraal magazijn	82	103
Winkelvoorraad	6	6
Overig	73	69
Totaal voorraden	161	179

Toelichting:

De voorraden zijn gewaardeerd tegen historische kostprijs tenzij sprake is van een lagere opbrengstwaarde. Als gevolg van de hoge omloopsnelheid van alle voorraadelementen is conform voorgaande jaren geen rekening gehouden met een voorziening voor incourantheid.

3.5 TOELICHTING OP DE BALANS (vervolg)

(bedragen x € 1.000)

ACTIVA

5. Vorderingen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-23	31-dec-22
	€	€
<i>Vorderingen op handelsdebiteuren</i>		
Debiteuren	9.148	57.212
Ontvangen voorschotten debiteuren	0	-36.189
	<u>9.148</u>	<u>21.022</u>
<i>Vorderingen op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen</i>		
Vorderingen op participanten	0	0
Vorderingen op deelnemingen	69	160
	<u>69</u>	<u>160</u>
<i>Vorderingen uit hoofde van financieringstekort</i>		
Vordering financieringsverschil WLZ	800	0
	<u>800</u>	<u>0</u>
<i>Overige vorderingen:</i>		
Nog te factureren Omzet Zorgprestatie model Zorgverzekeraars	9.588	12.211
Nog te factureren Omzet Zorgprestatie model Dienst Justitiële Inrichtingen	943	7.240
Gemeenten	5.522	2.711
Nog te ontvangen bedragen	2.999	2.280
Vooruitbetaalde bedragen	561	475
	<u>19.612</u>	<u>24.917</u>

Toelichting:

De daling van de vorderingen van in totaal € 17,3 mln. wordt vrijwel geheel veroorzaakt door de inmiddels genormaliseerde situatie rond de invoering van het Zorgprestatie model (ZPM) waardoor per jaareinde € 8,9 mln. minder aan nog te factureren ZPM-omzet open stond dan per ultimo 2022. Ook is het debiteureniveau met € 11,9 mln. gedaald, deels omdat binnen het ZPM sneller gefactureerd kan worden dan bij de DBC's in het verleden. Voor de toelichting op de Vordering financieringsverschil WLZ verwijzen we naar toelichting 10. Overige schulden.

6. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-23	31-dec-22
	€	€
Bankrekeningen	37.113	7.424
Kassen	80	99
Totaal liquide middelen	<u>37.193</u>	<u>7.523</u>

Toelichting:

Liquide middelen bestaan uit kassen en banktegoeden. Rekening-courantschulden bij banken indien aanwezig zouden zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen, onder kortlopende schulden. De instelling beschikt bij de Rabobank over een basis kredietfaciliteit ter hoogte van € 12,5 mln. De liquide middelen staan tot een bedrag van € 0,160 mln. (2022: € 0,160 mln.) niet ter vrije beschikking. Dit betreffen door de bank afgegeven garanties.

3.5 TOELICHTING OP DE BALANS (vervolg)

(bedragen x € 1.000)

PASSIVA

7. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-23	31-dec-22
	€	€
Gestort en opgevraagd kapitaal	3	3
Wettelijke en statutaire reserves	38.314	34.912
Totaal eigen vermogen	38.317	34.915

Gestort en opgevraagd kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2023	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2023
	€	€	€	€
Kapitaal	3	0	0	3
Totaal gestort en opgevraagd kapitaal	3	0	0	3

Wettelijke en statutaire reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2023	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2023
	€	€	€	€
Bestemmingsfondsen:				
- reserve aanvaardbare kosten	33.789	3.402	0	37.191
Subtotaal bestemmingsfondsen	33.789	3.402	0	37.191
Algemene reserves en overige reserves	1.123	0	0	1.123
Subtotaal algemene en overige reserves	1.123	0	0	1.123
Totaal wettelijke en statutaire reserves	34.912	3.402	0	38.314

Toelichting:

Het resultaat 2023 is conform voorgaande jaren het verschil tussen de exploitatiekosten en de opbrengsten gerelateerd aan de door Stichting Mondriaan verrichte zorgactiviteiten en wordt derhalve toegevoegd aan het bestemmingsfonds reserve aanvaardbare kosten. Zowel in 2022 als in 2023 betroffen de mutaties in het eigen vermogen enkel het toevoegen van de resultaten over respectievelijk 2022 en 2023.

8. Voorzieningen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2023	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2023
	€	€	€	€	€
Overige:					
- Voorziening jubilea	690	187	115	0	762
- Voorziening langdurig zieken	832	530	780	0	583
Totaal voorzieningen	1.522	717	895	0	1.344

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-2023
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jaar)	666
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jaar)	679
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	252

Toelichting per categorie voorziening:

De waarde van de voorzieningen is bepaald op basis van contante waarde tenzij hieronder anders wordt vermeld.

De voorziening jubilea heeft betrekking op uitkeringen aan medewerkers op basis van de duur van het dienstverband en is grotendeels langlopend. De voorziening jubilea wordt berekend op basis van de gemiddelde disconteringsvoet van de afgelopen 3 jaar (dit varieert afhankelijk van de resterende looptijd, gemiddeld komt dit uit op 2,45% (2022: 1,6%)).

De voorziening langdurig zieken heeft betrekking op de verwachte kosten inzake de doorbetalingsverplichtingen van twee jaar van het op balansdatum als dreigend langdurig ziek aan te merken personeel en is grotendeels kortlopend. Om deze reden is geen discontering toegepast (contante waarde wijkt nauwelijks af van nominale waarde).

3.5 TOELICHTING OP DE BALANS (vervolg)
(bedragen x € 1.000)

PASSIVA

9. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-23	31-dec-22
	€	€
Schulden aan banken	38.563	41.726
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>38.563</u>	<u>41.726</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2023	2022
	€	€
Stand per 1 januari	44.887	48.048
Bij: nieuwe leningen	0	0
Af: aflossingen	3.162	3.160
Stand per 31 december	<u>41.726</u>	<u>44.887</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	3.163	3.162
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>38.563</u>	<u>41.726</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jaar), aflossingsverplichtingen	3.163	3.162
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jaar), balanspost	38.563	41.726
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	25.870	29.038

Toelichting:

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden (3.9). De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden. Convenanten zijn niet van toepassing; alle langlopende leningen zijn geborgd door het WfZ.

3.5 TOELICHTING OP DE BALANS (vervolg)

(bedragen x € 1.000)

PASSIVA**10. Overige schulden***De specificatie overige schulden is als volgt:*

	31-dec-23	31-dec-22
	€	€
Gemeenten	3.280	15
Financieringsverschil WLZ	0	29
Interest	239	259
Nog te betalen salarissen	686	576
Vakantiegeld	4.390	4.124
Vakantiedagen	11.296	9.536
Nog te betalen kosten	12.524	11.043
Diverse	37	25
Totaal overige schulden	32.452	25.607

Toelichting:

Als zekerheid voor het rekening-courant krediet is een hypotheekrecht verstrekt met gedeelde zekerheden tussen WfZ en de huisbankier Rabobank op de in bezit zijnde registergoederen. De inschrijving van Rabobank is als zekerheid voor het rekening-courant krediet ter hoogte van € 12,5 mln. met ingang van 1 januari 2017. In de met de zorgverzekeraars afgesloten bevoorschottingsovereenkomsten is nadrukkelijk uitgesloten dat een dergelijk pandrecht verstrekt mag worden. Bij overschrijding van de faciliteit wordt een rente van 4% in rekening gebracht. Mondriaan heeft een gecommiteerde rekeningcourant faciliteit met een doorlooptijd van 2 jaar. Deze is niet opzegbaar. De variabele debetrente op deze rekening-courant verhouding betreft 1-maand euribor en een opslag. Over het niet getrokken gedeelte van de kredietfaciliteit wordt een bereidstellingsprovisie in rekening gebracht. Per jaareinde 2023 wordt geen gebruik gemaakt van de faciliteit.

De overige schulden stijgen met € 6,8 mln. grotendeels door stijging van de schulden 'gemeenten'. Deze is gerelateerd aan vooruitontvangen en nog te verdelen middelen uit penvoerderschappen samenwerkingsverbanden. Daarnaast zijn stijgingen in de schulden met betrekking tot vakantiegeld/vakantiedagen en de nog te betalen kosten te zien.

Convenanten

Mondriaan is met haar bank een convenant met betrekking tot de solvabiliteitsratio overeengekomen, die betrekking heeft op de rekening-courant faciliteit van ter hoogte van € 12,5 mln. met ingang van 21 september 2021.

Vanaf het jaar 2022 moet de solvabiliteitsratio minimaal 20% bedragen.

De solvabiliteitsratio is als volgt gedefinieerd: het eigen vermogen in verhouding tot het totaal vermogen. De uitkomst hiervan kan in sommige gevallen afwijken van de ratio behorende bij de kredietfaciliteit van de Rabobank die als volgt wordt berekend: (geconsolideerde) eigen vermogen van groep (hieronder wordt verstaan de som van het eigen vermogen plus achtergestelde vorderingen minus geactiveerde immateriële activa, deelnemingen, vorderingen op deelnemingen en leningen u/g) in verhouding tot het (geconsolideerde) balanstotaal (minus geactiveerde immateriële vaste activa, deelnemingen, vorderingen op deelnemingen en leningen u/g) van de groep. Als gevolg van de verschillende berekeningswijzen wijkt de ratio behorende bij de kredietfaciliteit van de Rabobank over 2023 (26,6%) licht af van de ondervermelde balanssolvabiliteit van Mondriaan met name vanwege het feit dat de Rabobank (vooralsnog) de ratio berekent exclusief immateriële vaste activa

	2023	2022
Solvabiliteitsratio	27,88%	28,87%

3.5 TOELICHTING OP DE BALANS (vervolg)
(bedragen x € 1.000)

Per ultimo 2023 is onder de Vorderingen € 0,8 mln. opgenomen inzake het financieringsverschil WLZ dat als volgt is te specificeren. Ultimo 2022 was deze voor 0,03 mln. opgenomen onder de overige kortlopende schulden

	<u>t/m 2020</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>totaal</u>
	€	€	€	€	€
Saldo per 1 januari	0	0	-29	0	-29
Bij/af: Financieringsverschil boekjaar				800	800
Bij/af: Correcties voorgaande jaren	0	0	138	0	138
Bij/af: Betalingen / ontvangsten	0	0	-109	0	-109
Subtotaal mutatie boekjaar	0	0	29	800	829

Saldo per 31 december	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>800</u>	<u>800</u>
------------------------------	----------	----------	----------	------------	------------

Stadium van vaststelling

c

c

c

a

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgverzekeraars

c= definitieve vaststelling NZa

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Wettelijk budget aanvaardbare kosten Wlz	30.338	27.462
Af: ontvangen voorschotten	-29.538	-27.491
Totaal financieringsverschil	<u>800</u>	<u>-29</u>

Toelichting:

Bovenstaande opstelling geeft een weergave van de te veel of te weinig ontvangen financiering Wettelijk Budget Aanvaardbare Kosten WLZ. De correcties voorgaande jaren 2022 betreffen de vergoeding i.z. extra energiekosten, Corona meerkosten en extreme zorgkosten (medicijnen).

3.5 TOELICHTING OP DE BALANS (vervolg)

(bedragen x € 1.000)

11. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Bankgaranties

Ten laste van de beschikbare rekening-courant limiet zijn de volgende bankgaranties afgegeven:

Contractnummer	ingangsdatum	einddatum	31-dec-23	31-dec-22
GU751328BBG	21-4-2011	doorlopend	56	56
GU751326BBG	8-12-2016	doorlopend	56	56
RTGD21T06793	27-12-2021	tot vrijgave	14	14
RTGD22T08087	11-4-2022	tot vrijgave	34	34
			<u>160</u>	<u>160</u>

(Meerjarige) financiële verplichtingen

De instelling heeft alleen meerjarige verplichtingen uit hoofde van huurovereenkomsten, te weten:

	<u>betaalbaar binnen 1 jaar</u>	<u>betaalbaar 1-5 jaar</u>	<u>betaalbaar na 5 jaar</u>
	€	€	€
Huur	2.295	9.415	2.345
Totaal meerjarige verplichtingen	<u>2.295</u>	<u>9.415</u>	<u>2.345</u>

Het merendeel van de huurcontracten is voor onbepaalde tijd; maar is jaarlijks opzegbaar. Het bedrag onder betaalbaar na 5 jaar betreft de verwachte jaarhuur in jaar 6.

Verstrekte zekerheden

Mondriaan heeft in 2011 recht van hypotheek en een pandrecht verleend aan Stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector en aan Coöperatieve Rabobank Parkstad Limburg op de in haar bezit zijnde registergoederen. De verstrekking dient tot zekerheid voor de voldoening van alle tegenwoordige en/of toekomstige borgstellingen.

Waarborgfonds voor de zorgsector

De zorginstelling heeft in het kader van het WfZ-deelnemerschap een obligoverplichting richting het WfZ. Dit houdt in dat indien het eigen vermogen van het WfZ onvoldoende zou blijken om aan de garantieverplichtingen te voldoen en WfZ wordt aangesproken op zijn garantieverplichtingen, WfZ een beroep kan doen op financiële hulp van de deelnemers. Deze hulp wordt in dat geval geboden in de vorm van renteloze leningen aan het WfZ. De omvang van het obligo bedraagt maximaal 3% van de restantschuld van de geborgde leningen van de deelnemer. De omvang van dit mogelijke obligo bedraagt ultimo 2023 € 1,25 mln. (2022: € 1,34 mln.).

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument (MBI)

Het macrobeheersinstrument (MBI) kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen. De minister heeft voor verschillende subsectoren in de zorg een MBI-omzetplafond ingesteld, waarvan de volgende omzetplafonds voor 2022 relevant zijn voor Stichting Mondriaan: MBI-omzetplafond geneeskundige geestelijke gezondheidszorg 2019 (TB/REG-19639-01), 2020 (TB/REG-20643-01), 2021 (TB/REG-21650-01), 2022 (voor 2022 is nog geen beschikking gepubliceerd) en 2023 (TB/REG-23664-01).

De minister van VWS moet uiterlijk 1 juli van jaar t+2 beslissen over inzet van het MBI, als sprake is van een macro-overschrijding. De jaren 2019, 2020 en 2021 zijn afgewikkeld zonder overschrijding van de omzetplafonds; zie TB/REG-21650-02. Bij het opstellen van de jaarrekening 2023 heeft Stichting Mondriaan nog geen inzicht in de realisatie van de MBI omzetplafonds over 2022 en 2023. Hierdoor is nog onduidelijk of er daadwerkelijk sprake zal zijn van het inzetten van het macrobeheersinstrument. Stichting Mondriaan is daarom nu niet in staat een betrouwbare schatting te maken van de mogelijk uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2023.

Mocht het MBI worden ingezet, dan zal de macro-overschrijding worden verhaald op individuele zorginstellingen naar rato van de gerealiseerde omzet (waarop het MBI van toepassing is).

Fiscale eenheid

Stichting Mondriaan maakt onderdeel uit van een fiscale eenheid omzetbelasting met Mondriaan Schoon B.V. en is uit dien hoofde hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden van de fiscale eenheid. Ultimo 2023 bedragen de belastingschulden van de fiscale eenheid € 0,17 mln.

12. Financiële instrumenten

Algemeen

Stichting Mondriaan maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt-, rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen. Om deze risico's te beheersen heeft Stichting Mondriaan een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten, en daarmee de financiële prestaties van Stichting Mondriaan, te beperken. Stichting Mondriaan zet geen afgeleide financiële instrumenten in om risico's te beheersen.

3.5 TOELICHTING OP DE BALANS (vervolg)

(bedragen x € 1.000)

12. Financiële instrumenten (vervolg)

Kredietrisico

Stichting Mondriaan loopt kredietrisico over leningen en vorderingen opgenomen onder financiële vaste activa, handels- en overige vorderingen en liquide middelen. Het kredietrisico is geconcentreerd bij een beperkt aantal tegenpartijen (zorgverzekeraars, gemeenten en Ministerie van Veiligheid & Justitie). Met deze tegenpartijen bestaat een lange relatie; zij hebben altijd tijdig aan hun betalingsverplichtingen voldaan.

De blootstelling aan kredietrisico van Stichting Mondriaan wordt hoofdzakelijk bepaald door de individuele kenmerken van de afzonderlijke afnemers. Daarnaast houdt het management ook rekening met de demografische aspecten van het klantenbestand, waaronder het risico op wanbetaling in de sector aangezien deze factoren van invloed zijn op het kredietrisico. De boekwaarde van de financiële vaste activa, vorderingen uit hoofde van financieringstekort, debiteuren, overige vorderingen, liquide middelen en het onderhanden werk representeert het maximale kredietrisico. Een groot deel van de omzet wordt gerealiseerd met transacties met twee zorgverzekeraars. Ook geografisch gezien is sprake van een concentratie van kredietrisico. Met vrijwel alle afnemers wordt al vele jaren zaken gedaan en er is slechts in incidentele gevallen sprake geweest van verliezen. Bij de bewaking van het kredietrisico worden klanten op basis van kredietkenmerken in groepen ingedeeld, onder andere naar particuliere klant, zorgverzekeraar of onverzekerde zorg, ouderdomsprofiel, looptijd en eventuele eerdere financiële problemen. Handels- en overige vorderingen hebben met name betrekking op de zorgverzekeraars. Klanten met een hoog risicoprofiel worden op een lijst geplaatst en nauwlettend gevolgd door de administratie. Onverzekerde zorg vindt alleen incidenteel plaats. Mondriaan verlangt geen zakelijke zekerheid voor handels- en overige vorderingen.

Renterisico en kasstroomrisico

Het beleid van Stichting Mondriaan is om haar financieringen op vaste activa grotendeels aan te trekken met vastrentende leningen en de financiering van het werkkapitaal met variabel rentende leningen (rekening-courantfaciliteit). Stichting Mondriaan loopt renterisico over de rentedragende vorderingen en schulden en herfinanciering van bestaande financieringen. Voor vorderingen en schulden met variabel rentende rente afspraken loopt Stichting Mondriaan risico ten aanzien van toekomstige kasstromen en met betrekking tot vastrentende leningen reële waarde risico. Stichting Mondriaan monitort deze risico's voortdurend om waar nodig in te kunnen grijpen. De gewogen gemiddelde rentevoet voor vastrentende leningen bedraagt ultimo 2023 3,72% (2022: 3,71%). Voor een overzicht van de rente- en aflossingsverplichtingen wordt verwezen naar het overzicht langlopende schulden aan kredietinstellingen ultimo 2023. Stichting Mondriaan loopt alleen renterisico over de rekening-courant faciliteit. De variabele debetrente van deze rekening-courant bedraagt euribor + opslag. Indien het tarief van de rekening-courant met 0,25% stijgt, bedraagt het maximale risico € 0,031 mln. in 2023.

Liquiditeitsrisico

Stichting Mondriaan bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen. Het management ziet erop toe dat voor Stichting Mondriaan steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen en dat tevens voldoende financiële ruimte onder de beschikbare faciliteiten beschikbaar blijft. De instelling stuurt op de cash-flow middels een korte en lange termijn liquiditeitsplanning.

Mitigerende maatregelen

Stichting Mondriaan ziet erop toe dat er voldoende opvraagbare tegoeden zijn om gedurende een periode van enkele maanden de verwachte operationele kosten te dekken, inclusief het voldoen aan de financiële verplichtingen. Hierbij is geen rekening gehouden met het eventuele effect van extreme omstandigheden die redelijkerwijs niet kunnen worden voorspeld, zoals natuurrampen. De instelling beschikt bij de Rabobank per balansdatum 2023 over een basis kredietfaciliteit van € 12,5 mln. (2022: € 12,5 mln.), die op balansdatum niet is benut.

Reële waarde

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder kasmiddelen, kortlopende vorderingen en schulden e.d. benadert de boekwaarde daarvan. Wanneer de reële waarde afwijkt van de boekwaarde is dit toegelicht bij de desbetreffende post. De reële waarde is de contante waarde van toekomstige kasstromen gebaseerd op een rente die per balansdatum zou gelden voor gelijksoortige instrumenten vermeerderd met een risicopremie voor ieder individuele instrument.

3.6 MUTATIEOVERZICHT IMMATERIELE VASTE ACTIVA

(bedragen x € 1.000)

	Concessies, vergunningen en intellectuele eigendom	Vooruitbetaald op immateriële vaste activa	Totaal
	€	€	€
Stand per 1 januari 2023			
- aanschafwaarde	137	643	780
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	10	0	10
Boekwaarde per 1 januari 2023	<u>127</u>	<u>643</u>	<u>770</u>
Mutaties in het boekjaar			
- investeringen	28	1.589	1.616
- herwaarderingen	0	0	0
- afschrijvingen	30	0	30
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0
- terugname bijz. waardeverminderingen	0	0	0
- <i>desinvesteringen</i>			
aanschafwaarde	0	0	0
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0
per saldo	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-2</u>	<u>1.589</u>	<u>1.587</u>
Stand per 31 december 2023			
- aanschafwaarde	165	2.232	2.396
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	40	0	40
Boekwaarde per 31 december 2023	<u>125</u>	<u>2.232</u>	<u>2.357</u>
Afschrijvingspercentage	20%		

3.7 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

(bedragen x € 1.000)

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2023						
- aanschafwaarde	109.480	42.387	37.446	1.325	7.609	198.246
- cumulatieve herwaarderingen	2.548	0	187	0	562	3.297
- cumulatieve afschrijvingen	62.786	28.097	30.661	0	7.047	128.591
Boekwaarde per 1 januari 2023	<u>44.146</u>	<u>14.290</u>	<u>6.598</u>	<u>1.325</u>	<u>0</u>	<u>66.359</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	1.794	1.230	1.910	3.971	0	8.906
- herwaarderingen						0
- afschrijvingen	3.205	1.879	2.095	0	0	7.179
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- terugname bijz. waardeverminderingen						0
- <i>overboekingen</i>						
.aanschafwaarde	886	0	4	-890	0	0
.cumulatieve herwaarderingen						0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
- <i>desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	0	63	0	0	63
cumulatieve herwaarderingen						0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	63	0	0	63
per saldo	0	0	0	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-2.297</u>	<u>-649</u>	<u>-188</u>	<u>4.861</u>	<u>0</u>	<u>1.727</u>
Stand per 31 december 2023						
- aanschafwaarde	112.160	43.617	39.297	4.406	7.609	207.089
- cumulatieve herwaarderingen	2.548	0	187	0	562	3.297
- cumulatieve afschrijvingen	65.992	29.976	32.693	0	7.047	135.707
Boekwaarde per 31 december 2023	<u>43.621</u>	<u>13.641</u>	<u>6.417</u>	<u>4.406</u>	<u>0</u>	<u>68.085</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	0 / 2,5 / 5 / 10%	5 - 15%	6,7 / 10 / 14,3 / 20 / 25 / 33,3%			

3.8 MUTATIEOVERZICHT FINANCIELE VASTE ACTIVA

(bedragen x € 1.000)

	Deelnemingen in groepsmaat- schappijen	Overige vorderingen	Totaal
	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2023	17	12	29
Kapitaalstortingen	9		9
Resultaat deelnemingen	-25		-25
Ontvangen dividend			0
Vordering inzake transitievergoedingen			0
Boekwaarde per 31 december 2023	<u>1</u>	<u>12</u>	<u>13</u>
Som waardeverminderingen	0	0	0

3.9 Overzicht langlopende schulden ultimo 2023

(bedragen x € 1.000)

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale loop- tijd	Soort lening	Werke- lijke rente	Restschuld 31 december 2022	Nieuwe leningen in 2023	Aflossing in 2023	Restschuld 31 december 2023	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2023	Aflos- sings- wijze	Aflos- sing 2024	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
BNG	31-aug-07	25.000	40	WTZi	4,72%	15.469		625	14.844	11.719	24	lineair	625	Waarborgfonds
BNG	31-aug-07	18.000	30	WTZi	4,73%	8.850		600	8.250	5.250	14	lineair	600	Waarborgfonds
BNG	1-dec-11	15.000	20	WTZi	2,87%	6.750		750	6.000	2.250	8	lineair	750	Waarborgfonds
Rabobank	24-jul-13	10.000	20	WTZi	2,64%	5.469		495	4.975	2.481	10	lineair	495	Waarborgfonds
Nat. Nederlanden	21-mei-14	7.500	20	WTZi	2,48%	4.473		371	4.103	2.234	11	lineair	371	Waarborgfonds
BNG	28-okt-14	6.500	20	WTZi	1,62%	3.875		321	3.554	1.936	11	lineair	321	Waarborgfonds
Totaal						44.887	0	3.162	41.726	25.870			3.163	

3.10 TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING

(bedragen x € 1.000)

BATEN**13. Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening***De specificatie is als volgt:*

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Zorgverzekeringswet	104.613	98.208
Wet langdurige zorg	30.476	27.448
Subsidie Kaderwet VWS-subsidies of Zorginstituut op grond van de Wet langdurig zorg	206	217
Forensische zorg	10.890	10.124
Jeugdwet	15.544	10.776
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties	4.523	4.217
Baten uit onderaanneming	17	26
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening:		
- Verslavingsreclassering	4.201	3.747
- Projecten	263	67
	<u>4.464</u>	<u>3.814</u>
Totaal	<u>170.733</u>	<u>154.830</u>

Toelichting:

De stijging van de opbrengsten zorgverzekeringswet, Wlz en Jeugdwet wordt veroorzaakt door hogere productie. De opbrengsten Jeugdwet bestaan voor ongeveer 94% uit Zuid-Limburg waarbij wordt afgerekend op basis van arrangementstarieven. Hierdoor is onder andere geen sprake van een OHW-situatie ultimo van het jaar. Dit is inclusief de opbrengsten Jeugdwet die via de coöperatie JenS zijn gerealiseerd. Voor de overige regio's Midden-Limburg, Noord-Limburg en buitenregionaal wordt afgerekend op gerealiseerde dagen en uren.

De beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties bestaat uit de van VWS ontvangen subsidies in het kader van de medische vervolgoopleidingen.

14. Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten*De opbrengsten uit Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten zijn als volgt samengesteld:*

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Wet maatschappelijke ondersteuning	9.933	9.960
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	102	34
Overige Rijkssubsidies	229	256
Subsidies vanwege Provincies en gemeenten (exclusief Wmo en Jeugdzorg)	39	1.599
Detacheringen	1.880	1.872
Overige dienstverlening (waaronder 2e-4e geldstroom UMC's voor onderzoek):	2.535	1.837
Totaal	<u>14.718</u>	<u>15.557</u>

Toelichting:

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) betreft kleinschalig en beschermd wonen alsmede, verslavingszorg, preventie, bemoeizorg, dagbesteding en inloop.

De subsidies vanwege Provincies en gemeenten (exclusief Wmo en Jeugdzorg) dalen met € 1,5 mln. door het wegvallen van de eenmalige SPUK-subsidie Jeugd uit 2022. De overige dienstverlening stijgt met € 0,7 mln. als gevolg van de ontvangen vergoedingen voor het uitvoeren van het penvoerderschap bij drie samenwerkingsverbanden.

3.10 TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING

(bedragen x € 1.000)

BATEN

15. Overige bedrijfsopbrengsten

De Overige bedrijfsopbrengsten zijn als volgt samengesteld:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Overige opbrengsten	1.050	3.241
	<u>1.050</u>	<u>3.241</u>

Toelichting:

De overige opbrengsten hebben onder meer betrekking op verhuur van vergaderruimtes en overig onroerend goed.

3.10 TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING

(bedragen x € 1.000)

LASTEN**16. Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten***De specificatie is als volgt:*

	2023	2022
	€	€
Personeel niet in loondienst	8.796	8.462
Kosten uitbesteding onderaannemers	715	208
Totaal kosten uitbesteed werk en externe kosten	9.510	8.670
Specificatie aantal personeelsleden niet in loondienst (in FTE's) gemiddeld van het verslagjaar		
- personeel niet in loondienst	71	72

Toelichting:

De kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten zijn met € 0,8 mln. gestegen met name door de kosten overbruggingszorg en opdracht transformatiefonds Gesloten en Intensief Klinische Jeugdhulp (GIK-J 0,4 mln); alsmede een stijging van de PNIL van in totaal € 0,3 mln.

17. Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten*De specificatie is als volgt:*

	2023	2022
	€	€
Lonen en salarissen	103.849	97.427
Sociale lasten	15.946	15.117
Pensioenpremies	9.472	9.107
Totaal personeelskosten	129.266	121.652
Specificatie aantal personeelsleden (in FTE's) gemiddeld van het verslagjaar		
- personeel in loondienst	1.733	1.684
- personeel gedetacheerd	-16	-14
Aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden gemiddeld van het verslagjaar	1.717	1.670
Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	0	0

Toelichting:

De personele kosten 2023 zijn ten opzichte van 2022 met circa € 7,6 mln. gestegen. Lonen en salarissen stijgen met € 6,4 mln., sociale lasten met € 0,8 mln. en pensioenpremies met € 0,4 mln. Alledrie hoofdzakelijk veroorzaakt door de stijging van de CAO-lonen en een stijging van het aantal FTE's.

Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfondsen. Daarbij hoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de actuele dekkingsgraad van de laatste twaalf maanden. Door een gemiddelde te gebruiken, schommelt de dekkingsgraad minder sterk. In maart 2024 bedroeg de dekkingsgraad 107,5% en de beleidsdekkingsgraad 111,2%. De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt als last in de winst- en verliesrekening verantwoord en, voor zover de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie nog niet is voldaan, wordt deze als verplichting op de balans opgenomen.

18. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa*De specificatie is als volgt:*

	2023	2022
	€	€
Afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	30	10
- materiële vaste activa	7.179	7.232
Totaal afschrijvingen	7.208	7.243

Toelichting:

De afschrijvingslast wordt verantwoord onder immateriële vaste activa en materiële vaste activa.

Als gevolg van de destijds wijzigende bekostiging heeft Mondriaan een aantal jaren geleden ervoor gekozen om haar activa af te schrijven op basis van bedrijfseconomische levensduur. Dit heeft er toe geleid dat de afschrijvingspercentages van gebouwen zijn aangepast aan de werkelijke gebruiksduur. Voor delen van de gebouwen die een kortere gebruiksduur hebben, wordt ook een kortere termijn gehanteerd (componentenbenadering).

3.10 TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING

(bedragen x € 1.000)

LASTEN**19. Overige bedrijfskosten***De specificatie is als volgt:*

	2023	2022
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	7.117	6.813
Algemene kosten	10.520	9.995
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	3.061	2.883
Onderhoud en energiekosten	6.345	4.866
Huur en leasing	2.145	1.979
Andere personeelskosten	6.543	6.034
Totaal overige bedrijfskosten	<u>35.732</u>	<u>32.570</u>

Toelichting:

De overige bedrijfskosten stijgen in 2023 met € 3,1 mln. ten opzichte van 2022 met name door hogere kosten energie (€ 1,2 mln.), hogere advieskosten (€ 0,7 mln.) alsmede een toename in de kosten reiskosten woon-werk als gevolg van een hogere kilometervergoeding (€ 0,5 mln.).

20. Rentelasten/-baten en soortgelijke kosten en baten*De specificatie is als volgt:*

	2023	2022
	€	€
Rentebaten	390	0
Rentelasten	-1.659	-1.882
Totaal Rentelasten en soortgelijke kosten	<u>-1.270</u>	<u>-1.882</u>

Toelichting:

Het gedurende het boekjaar geactiveerde bedrag gepresenteerd als 'geactiveerde rente' bedraagt € 0,2 mln. (2022: € 0,3 mln.). Voor de gehanteerde rentevoet wordt verwezen naar 3.9. In 2023 zijn door de stijgende marktrente rentebaten gegenereerd op de positieve saldi van de bankrekeningen. De rentelasten dalen enerzijds door de aflossingen van de langlopende leningen; anderzijds is de bereidstellingsprovisie van de RC faciliteit in jaar 2023 verlaagd / gehalveerd naar 0,30% (was 0,60%).

21. Aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen*De specificatie is als volgt:*

	2023	2022
	€	€
Resultaat deelnemingen	-112	-157
Totaal resultaat deelnemingen	<u>-112</u>	<u>-157</u>

Toelichting:

Het aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen bestaat in 2023 uit het negatieve resultaat van Mondriaan Schoon B.V.; alsmede uit het aandeel van Mondriaan in de verliezen 2022/2023 van Mens GGZ B.V en het saldo van de bijdrage in de kosten van PsyQ Zuid-Oost Nederland B.V verminderd met het overnamebedrag als gevolg van de uittreding van MET GGZ in PsyQ Zuid-Nederland B.V.

3.10 TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING

LASTEN

22. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Stichting Mondriaan. Het voor Stichting Mondriaan toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000 (het bezoldigingsmaximum voor zorg en jeugdhulp, klasse V, totaalscore 13 punten). De binnen onze organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking hebben geen dienstbetrekking bij meerdere WNT-plichtige instelling(en) als leidinggevende topfunctionaris (die zijn aangegaan met ingang van 1 januari 2023).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

bedragen x € 1	J.M.P. Essers	K. D'Hoine
Functiegegevens	Voorzitter raad van bestuur	Lid raad van bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	207.567	203.600
Beloningen betaalbaar op termijn	15.161	15.152
<i>subtotaal</i>	<i>222.728</i>	<i>218.752</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000	223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-
Bezoldiging	222.728	218.752
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2022		
bedragen x € 1	J.M.P. Essers	K. D'Hoine
Functiegegevens	Voorzitter raad van bestuur	Lid raad van bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	202.175	201.919
Beloningen betaalbaar op termijn	13.532	13.523
<i>Subtotaal</i>	<i>215.707</i>	<i>215.442</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	216.000
Bezoldiging	215.707	215.442

3.10 TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING

LASTEN

22. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) (vervolg)

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2023				
bedragen x € 1	P.W. Hoogers		M.M.J. Dielis	
Functiegegevens	Voorzitter		Lid	
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31/12		01/01 - 31/12	
Bezoldiging				
Bezoldiging	19.260		12.840	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	33.450		22.300	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-		-	
Bezoldiging	19.260		12.840	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.		N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.		N.v.t.	
Gegevens 2022				
bedragen x € 1	P.W. Hoogers	P.W. Hoogers	T.S. De Wit	M.M.J. Dielis
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Voorzitter	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	24/10 - 31/12	01/01 - 23/10	01/01 - 30/09	01/01 - 31/12
Bezoldiging				
Bezoldiging	3.624	10.821	15.651	12.840
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	6.125	17.517	24.233	21.600

Gegevens 2023			
bedragen x € 1	W.G. van Kranen	D.J. Zonneveld	M. Heuvelmans
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	17.840	17.840	17.840
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	22.300	22.300	22.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-	-
Bezoldiging	17.840	17.840	17.840
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022			
bedragen x € 1	W.G. van Kranen	D.J. Zonneveld	M. Heuvelmans
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/11 - 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	15.000	15.120	2.520
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	21.600	21.600	3.610

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

3.10 TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING

(bedragen x € 1.000)

LASTEN

23. Honoraria accountant

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
De honoraria van de accountant over 2023 zijn als volgt:		
EY accountants		
1 Controle van de jaarrekening	175.588	159.813
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC en Nacalculatie)	48.857	74.656
3 Fiscale advisering	4.619	0
4 Niet-controlediensten	149.084	0
Totaal honoraria accountant	<u>378.147</u>	<u>234.469</u>

De bovenstaande honoraria accountant zijn gebaseerd op de totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar waarop de jaarrekening betrekking heeft, ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende dat boekjaar zijn verricht. De niet-controlediensten hebben betrekking op de toetsing van het vernieuwde strategische vastgoedplan en ondersteuning in het kader van de mogelijke overname van een andere zorgorganisatie.

24. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de stichting en een natuurlijk persoon of entiteit die verbonden is met de stichting. Dit betreffen onder meer de relaties tussen de stichting en haar deelnemingen, de aandeelhouders, de bestuurders en de functionarissen op sleutelposities. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht. Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag. De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders is opgenomen onder punt 22.

3.11 Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting Mondriaan heeft de jaarrekening 2023 vastgesteld in de vergadering van 29 mei 2024.

De raad van toezicht van de Stichting Mondriaan heeft de jaarrekening 2023 goedgekeurd in de vergadering van 29 mei 2024.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders*

Dhr. J.M.P. Essers MBA
Voorzitter raad van bestuur

Dhr. drs. P.W. Hoogers
Voorzitter raad van toezicht

Mw. drs. M.M.J. Dielis
Lid raad van toezicht

Dhr. drs. W.G. van Kranen
Lid raad van toezicht

Dhr. D.J. Zonneveld RA
Lid raad van toezicht

Mw. M. Heuvelmans
Lid raad van toezicht

*Uit overwegingen van veiligheid en privacy nemen wij geen handtekeningen op in deze versie van de jaarrekening. In plaats hiervan is het formulier handtekening jaarverantwoording ondertekend en opgestuurd naar het CIBG. Een versie met handtekeningen is beschikbaar bij Stichting Mondriaan.

4 OVERIGE GEGEVENS

4 OVERIGE GEGEVENS

4.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

De resultaatsbestemming is een onderdeel van de jaarrekening. In de statuten is bepaald, conform artikel 5, lid 3: "Aan de goedkeuring van de raad van toezicht zijn onderworpen de vaststelling door de raad van bestuur van het jaarverslag en de jaarrekening".

4.2 Nevenvestigingen

Stichting Mondriaan heeft geen nevenvestigingen.

4.3 Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatbestemming zoals opgenomen in de toelichting op het eigen vermogen.

4.4 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich in de periode tussen balansdatum en rapporteringsdatum geen gebeurtenissen of ontwikkelingen voorgedaan die het door de jaarrekening weergegeven beeld in de stichting als geheel in belangrijke mate beïnvloeden. Wel zijn per 1 januari 2024 Kracht in Zorg WMO B.V. en Kracht in Zorg WLZ B.V. overgenomen door Stichting Mondriaan.

4.5 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring wordt separaat toegevoegd.

5 BIJLAGEN

BIJLAGEN

5.1 VERANTWOORDING PRODUCTIEKOSTEN

(Bedragen op euro nauwkeurig)

5.1.1 VERANTWOORDING PRODUCTIEKOSTEN GEMEENTE MAASTRICHT

	MHU €	Preventie €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Subsidie gemeente Maastricht	604.252	338.257
Overige bedrijfsopbrengsten	0	149.986
Som der bedrijfsopbrengsten	604.252	488.243
BEDRIJFSLASTEN:		
Salarissen	287.338	295.966
Sociale lasten	74.129	77.136
Personeel niet in loondienst	5.399	3.672
Overige personele kosten	4.552	12.647
Totaal personele kosten	371.418	389.421
Beveiliging/bewaking	179.866	0
Cliëntgebonden kosten	708	566
Overige materiële kosten	495	36.425
Totaal materiële kosten	181.069	36.992
Kapitaal/onderhoud	8.822	5.621
Kapitaal/afschrijvingskosten	15.925	10.146
Kapitaal/huisvestingskosten	5.367	24.040
Overhead	165.790	118.487
Totaal kapitaal en overhead	195.904	158.293
Som der bedrijfslasten	748.391	584.705
RESULTAAT BOEKJAAR	-144.139	-96.462
Nagekomen opbrengsten	0	0
Totaal resultaat	-240.601	

Toelichting

Naast bovenstaande financiële opstelling vindt tevens een inhoudelijke verantwoording plaats aan de subsidieverlener.

BIJLAGEN

5.1 VERANTWOORDING PRODUCTIEKOSTEN (VERVOLG)
(Bedragen op euro nauwkeurig)

5.1.2 VERANTWOORDING PRODUCTIEKOSTEN GEMEENTE SITTARD-GELEEN

	<u>Preventie</u> €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:	
Subsidie gemeente Sittard	180.755
Overige bedrijfsopbrengsten	48.487
Som der bedrijfsopbrengsten	229.242
BEDRIJFSLASTEN:	
Salarissen	138.963
Sociale lasten	36.217
Personeel niet in loondienst	1.724
Overige personele kosten	5.938
Totaal personele kosten	182.843
Beveiliging/bewaking	0
Cliëntgebonden kosten	266
Overige materiële kosten	17.103
Totaal materiële kosten	17.368
Kapitaal/onderhoud	2.639
Kapitaal/afschrijvingskosten	4.764
Kapitaal/huisvestingskosten	11.287
Overhead	55.632
Totaal kapitaal en overhead	74.322
Som der bedrijfslasten	274.534
RESULTAAT BOEKJAAR	-45.291
	-45.291
<i>Stand reserve aanvang boekjaar</i>	-264.660
<i>Resultaat boekjaar</i>	-45.291
<i>Stand reserve ultimo boekjaar</i>	-309.952

Toelichting

Naaft bovenstaande financiële opstelling vindt tevens een inhoudelijke verantwoording plaats aan de subsidieverlener.

BIJLAGEN

5.1 VERANTWOORDING PRODUCTIEKOSTEN (VERVOLG)

(Bedragen op euro nauwkeurig)

5.1.3 VERANTWOORDING PRODUCTIEKOSTEN GEMEENTE HEERLEN

	Bemoeizorg €	MHU €	Preventie €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Subsidie gemeente Heerlen	742.934	877.370	378.259
Subsidie gemeente Heerlen WVGZ	71.552	0	0
Overige bedrijfsopbrengsten	0	0	101.467
Som der bedrijfsopbrengsten	814.486	877.370	479.726
BEDRIJFSLASTEN:			
Salarissen	494.125	537.894	290.802
Sociale lasten	114.918	104.631	75.790
Personeel niet in loondienst	0	154.903	3.608
Overige personele kosten	17.893	11.716	12.426
Totaal personele kosten	626.936	809.144	382.627
Beveiliging/bewaking	0	0	0
Clientgebonden kosten	317	29	556
Overige materiële kosten	15.966	5.358	35.790
Totaal materiële kosten	16.283	5.387	36.346
Kapitaal/onderhoud	11.891	12.810	5.523
Kapitaal/afschrijvingskosten	21.465	23.123	9.969
Kapitaal/huisvestingskosten	50.861	54.787	23.621
Overhead	179.846	193.731	116.419
Totaal kapitaal en overhead	264.064	284.451	155.531
Som der bedrijfslasten	907.282	1.098.982	574.505
RESULTAAT BOEKJAAR	-92.796	-221.612	-94.779
Nagekomen opbrengsten	0	0	0
Totaal resultaat	-409.188		

Toelichting:

Naast bovenstaande financiële opstelling vindt tevens een inhoudelijke verantwoording plaats aan de subsidieverlener.
Voor MHU Heerlen zijn in 2023 34 plekken toegekend en beschikbaar, waarvan 33 plekken gerealiseerd.

BIJLAGEN

5.1 VERANTWOORDING PRODUCTIEKOSTEN (VERVOLG)

(Bedragen op euro nauwkeurig)

5.1.3 VERANTWOORDING PRODUCTIEKOSTEN GEMEENTE HEERLEN (VERVOLG)

Financiële verantwoording Beschermd Thuis Parkstad 2023	Zorgkosten €	Meerkosten €	Totaal €
Ontvangen voorschot gemeente			12.914.100
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Subsidie gemeente Heerlen	13.375.000	974.000	14.349.000
Som der bedrijfsopbrengsten	13.375.000	974.000	14.349.000
BEDRIJFSLASTEN:			
<u>Zorgkosten</u>			
Extramuraal	1.436.253		1.436.253
Intramuraal	9.078.484		9.078.484
Totaal zorgkosten	10.514.737	0	10.514.737
<u>Meerkosten</u>			
Projectleiding		134.906	134.906
Toegangs- en expertteam		168.388	168.388
Administratie, rapportage & controle		70.378	70.378
Overige kosten		48.279	48.279
Doorontwikkeling & Innovatie		53.143	53.143
Totaal personele kosten	0	475.095	475.095
Algemene kosten		14.176	14.176
Totaal materiële kosten	0	14.176	14.176
Totaal meerkosten	0	489.270	489.270
TOTALE KOSTEN	10.514.737	489.270	11.004.007
Kosten / subsidiebedrag (%)	79%	50%	77%
Saldo egalisereserve (€)	2.860.263	484.730	3.344.993
Saldo egalisereserve / subsidiebedrag (%)	21%	50%	23%

BIJLAGEN

5.2 VERANTWOORDING BESTEDE UREN WMO-PROJECTEN
(Bedragen op euro nauwkeurig)

<u>Gemeente Heerlen:</u>	<u>uren</u>			
- Overleg zorgcirkels wijkgericht werken	853,08 x	95,05 =		81.082
	<u>cursussen</u>			
- Cursus: Angst de Baas	2 x	12.912,50 =		25.825
- Cursus: In de put, uit de put	2 x	12.912,50 =		25.825
- Cursus: Head up	0 x	12.912,50 =		0
- Cursus: KOPP/KVO groepen	5 x	6.037 =		30.185
- Cursus: KOPP/KVO ouderondersteuningsgroepen	4 x	6.037 =		24.147
				<u>187.064</u>
	<u>uren</u>			
Nagekomen uren Zorgcirkel 2022	229 x	89,89 =		20.586
<u>Gemeente Maastricht:</u>	<u>uren</u>			
PGA: uren	230,50 x	115,18 =		26.549
GGZ- Regisseurs wijk 1	139,17 x	93,39 =		12.997
GGZ- Regisseurs wijk 2	486,33 x	93,39 =		45.421
GGZ- Regisseurs wijk 3	468,42 x	93,39 =		43.748
GGZ- Regisseurs wijk 4	242,75 x	93,39 =		22.672
				<u>124.837</u>
	<u>cursussen</u>			
- Herstelgroepen	3,00 x	13.207,33 =		39.622
- Familie spreekuur	208,00 x	93,39 =		19.426
				<u>210.434</u>

Toelichting:

Naast bovenstaande financiële opstelling vindt tevens een inhoudelijke verantwoording plaats aan de subsidieverstrekkers.